

Euroopan unionin virallinen lehti

L 149

Suomenkielinen laitos

Lainsäädäntö

48. vuosikerta

11. kesäkuuta 2005

Sisältö

I Säädökset, jotka on julkaistava

- ★ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös n:o 854/2005/EY, tehty 11 päivänä toukokuuta 2005, Internetin ja uuden verkkoteknologian käyttöturvallisuutta koskevan monivuotisen yhteisön ohjelman perustamisesta ⁽¹⁾ 1
- ★ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/14/EY, annettu 11 päivänä toukokuuta 2005, moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevien neuvoston direktiivien 72/166/ETY, 84/5/ETY, 88/357/ETY ja 90/232/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/26/EY muuttamisesta ⁽¹⁾ 14
- ★ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/29/EY, annettu 11 päivänä toukokuuta 2005, sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla ja neuvoston direktiivin 84/450/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 97/7/EY, 98/27/EY ja 2002/65/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta (sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi) ⁽¹⁾ 22

⁽¹⁾ ETA:n kannalta merkityksellinen teksti.

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS N:o 854/2005/EY,**tehty 11 päivänä toukokuuta 2005,****Internetin ja uuden verkkoteknologian käyttöturvallisuutta koskevan monivuotisen yhteisön ohjelman perustamisesta****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 153 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa säädettyä menettelyä ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Internetin ja uuden teknologian kuten matkapuhelinten käyttö kasvaa edelleen yhteisössä huomattavasti. Tämän ohella erityisesti lapsiin kohdistuvat vaarat ja teknologian väärinkäyttö jatkuvat ja uusia vaaroja ja väärinkäyttömuotoja kehitetään. Jotta voitaisiin edistää Internetin ja uuden verkkoteknologian tarjoamien mahdollisuuksien hyödyntämistä, tarvitaan toimia niiden käyttöturvallisuuden parantamiseksi ja loppukäyttäjien suojelemiseksi ei-toivotulta sisällöltä.

(2) Lissabonin strategiaa kehittävässä eEurope 2005 -toimintasuunnitelmassa pyritään edistämään turvallisia palveluja, sovelluksia ja sisältöä, jotka perustuvat laajalti käytettävissä oleviin laajakaistayhteyksiin. Sen tavoitteisiin

kuuluvat turvallinen tietoinfrastruktuuri, parhaiden toimintatapojen kehittäminen, analysointi ja levittäminen, vertailuanalyysit ja verkkotoimintoja koskevien politiikkojen koordinoitimekanismit.

- (3) Yhteisön tasolla parhaillaan perustettavaan digitaalisen sisällön haasteita tietoyhteiskunnassa koskevaan oikeudelliseen kehykseen sisältyvät verkkotoimintoja koskevat säännöt, erityisesti pyytämättä saapuvan kaupallisen sähköpostin osalta yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla annetussa direktiivissä ⁽³⁾ ja välittäjinä toimivia palveluntarjoajia koskevien tärkeiden vastuunäkökohtien osalta sähköisestä kaupasta annetussa direktiivissä ⁽⁴⁾ annetut säännöt sekä jäsenvaltioille, Internet-alalle, asianomaisille osapuolille ja komissiolle annetut suositukset ja suosituksessa 98/560/EY ⁽⁵⁾ annetut alaikäisten suojelua koskevat ohjeelliset suuntaviivat.
- (4) Sekä lapsille mahdollisesti haitallisen ja loppukäyttäjille päätyvän ei-toivotun sisällön torjumisen että lainvastaisen sisällön, erityisesti lapsipornografian ja rasistisen materiaalin, torjumisen alueella on jatkuvaa tarvetta toimenpiteisiin.
- (5) On toivottavaa päästä kansainväliseen sopimukseen oikeudellisesti sitovista perussäännöistä, mutta tätä ei ole helppo toteuttaa. Vaikka sopimukseen päästäisiinkin, se ei sellaisenaan riitä varmistamaan, että säännöt pannaan täytäntöön tai että riskin alaisia suojellaan.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2002, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (EYVL L 201, 31.7.2002, s. 37).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/31/EY, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2000, tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista (EYVL L 178, 17.7.2000, s. 1).

⁽⁵⁾ Neuvoston suositus 98/560/EY, annettu 24 päivänä syyskuuta 1998, Euroopan audiovisuaalisia ja tietopalveluja tuottavien yritysten kilpailukyvyyn parantamisesta edistämällä kansallisia järjestelmiä, joiden tarkoituksena on saattaa alaikäisten ja ihmisarvon suojeleu vertailukelpoiselle ja tehokkaalle tasolle (EYVL L 270, 7.10.1998, s. 48).

⁽¹⁾ Lausunto annettu 16. joulukuuta 2004 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 2. joulukuuta 2004 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä) ja neuvoston päätös, tehty 12. huhtikuuta 2005.

- (6) Päätöksellä N:o 276/1999/EY⁽¹⁾ hyväksytystä Internetin käyttöturvallisuutta koskevasta toimintaohjelmasta (1999–2004) on myönnetty yhteisön rahoitusta, jolla on menestyksekkäästi kannustettu monia aloitteita ja joilla on tuotettu eurooppalaista lisäarvoa. Lisärahoituksella autetaan uusia aloitteita jatkamaan tähän saakka toteutuneista saavutuksista eteenpäin.
- (7) Tarvitaan edelleen käytännön toimenpiteitä, joilla rohkaistaan ilmoittamaan lainvastaisesta sisällöstä niille, joilla on mahdollisuus puuttua siihen, rohkaistaan suodatintekniikoiden suorituskykyä koskevaa arviointia ja näiden tekniikoiden vertailuanalyysijä, laajennetaan sovitut käyttäytymissäännöt sisältävien toimintasäännösten käyttöä ja tiedotetaan vanhemmille ja valistetaan heitä parhaista tavoista hyötyä uuden verkkoteknologian mahdollisuuksista turvallisella tavalla.
- (8) On tärkeää, että jäsenvaltioissa ryhdytään toimiin, joihin osallistuvat kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason hallinto, verkko-operaattorit, vanhemmat, opettajat ja koulujen hallinto. Yhteisö voi edistää jäsenvaltioiden parhaita toimintatapoja toimimalla suunnannäyttäjänä sekä Euroopan unionin tasolla että kansainvälisesti ja tukemalla Euroopan tason vertailuanalyysijä, verkottumista ja soveltavaa tutkimusta.
- (9) Olennaista on myös kansainvälinen yhteistyö, jota voidaan edistää, koordinoida, välittää eteenpäin ja toteuttaa yhteisön verkostojen kautta.
- (10) Toimenpiteet, jotka komissiolle on valtuudet toteuttaa sille tällä päätöksellä siirretyn täytäntöönpanovallan nojalla, ovat pääasiallisesti menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY⁽²⁾ 2 artiklan a alakohdassa tarkoitettuja budjettivaikutuksiin huomattavien ohjelmien toteuttamiseen liittyviä hallintotoimenpiteitä. Näistä toimenpiteistä olisi siksi päätettävä mainitun päätöksen 4 artiklassa säädetyn hallintomenettelyn mukaisesti.
- (11) Komission olisi varmistettava täydentävyys ja synergia aiheeseen liittyvien yhteisön aloitteiden ja ohjelmien kanssa ottamalla muun muassa huomioon muiden elinten toteuttamat toimet.
- (12) Tässä päätöksessä vahvistetaan ohjelman koko keston ajaksi rahoituspuitteet, joita budjettivallan käyttäjä pitää talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja talousarviomenettelyn parantamisesta 6 päivänä toukokuuta 1999 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen⁽³⁾ 33 kohdan mukaisesti ensisijaisena ohjeenaan vuosittaisessa talousarviomenettelyssä.
- (13) Tämän päätöksen tavoitteita, eli Internetin ja uuden verkkoteknologian käyttöturvallisuuden edistämistä sekä lainvastaisen ja loppukäyttäjälle ei-toivotun sisällön torjumista, ei toiminnan rajojen yli ulottuvan luonteen vuoksi voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden toimin, vaan ne voidaan toimien Euroopan laajuuden kattavuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, ja sen vuoksi yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä päätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (14) Tässä päätöksessä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, erityisesti sen 7 ja 8 artiklassa, esitettyjä periaatteita.

OVAT PÄÄTTÄNEET SEURAAVAA:

1 artikla

Ohjelman tavoite

1. Tällä päätöksellä perustetaan vuosiksi 2005–2008 yhteisön ohjelma Internetin ja uuden verkkoteknologian käyttöturvallisuuden edistämiseksi, erityisesti lasten näkökulmasta, ja lainvastaisen sekä loppukäyttäjälle ei-toivotun sisällön torjumiseksi.

Ohjelman nimi on ”Safer Internet plus” -ohjelma (jäljempänä ”ohjelma”).

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 276/1999/EY, tehty 25 päivänä tammikuuta 1999, yhteisön monivuotisen toimintasuunnitelman hyväksymisestä, joka koskee Internetin ja uusien verkko käyttöön liittyvien tekniikoiden käyttöturvallisuuden parantamista siten, että torjutaan laitonta ja haitallista sisältöä varsinkin lasten ja alaikäisten suojelun alalla (EYVL L 33, 6.2.1999, s. 1), päätös sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna päätöksellä N:o 787/2004/EY (EUVL L 138, 30.4.2004, s. 12).

⁽²⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽³⁾ EYVL C 172, 18.6.1999, s. 1, sopimus sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä 2003/429/EY (EUVL L 147, 14.6.2003, s. 25).

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun tavoitteen saavuttamiseksi ohjelma sisältää seuraavat toimet:

- a) lainvastaisen sisällön torjunta;
- b) ei-toivotun ja haitallisen sisällön torjunta;
- c) turvallisemman käyttöympäristön luominen;
- d) tiedottaminen.

Näiden toimien alaisuudessa toteutettavat toimet yksilöidään liitteessä I.

Ohjelma toteutetaan liitteen III mukaisesti.

2 artikla

Osallistuminen

1. Ohjelmaan voivat osallistua kaikki jäsenvaltioihin sijoittuneet oikeussubjektit.

Myös ehdokasmaihin sijoittuneet oikeussubjektit voivat osallistua ohjelmaan näiden maiden kanssa tehtyjen tai myöhemmin tehtävien kahdenvälisten sopimusten mukaisesti.

2. ETA-sopimuksen sopimuspuoliin kuuluviin EFTA-valtioihin sijoittuneille oikeussubjekteille voidaan tarjota mahdollisuus osallistua ohjelmaan mainitun sopimuksen pöytäkirjan 31 mukaisesti.

3. Kolmansiin maihin sijoittuneille oikeussubjekteille sekä kansainvälisille järjestöille voidaan tarjota mahdollisuus osallistua ohjelmaan ilman yhteisön rahoitustukea tämän ohjelman puitteissa, jos niiden osallistuminen edesauttaa ohjelman tehokasta toteuttamista. Päätös osallistumisesta on tehtävä 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti.

3 artikla

Komission toimivalta

1. Komissio vastaa ohjelman toteuttamisesta.
2. Komissio laatii työohjelman tämän päätöksen perusteella.

3. Tätä ohjelmaa toteutettaessa komissio varmistaa läheisessä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa sen yleisen yhdenmukaisuuden ja täydentävyyden muiden asiaan liittyvien yhteisön politiikkien, ohjelmien ja toimien kanssa, erityisesti yhteisön tutkimusta ja teknologian kehittämistä koskevien ohjelmien sekä Daphne II ⁽¹⁾ - ja Modinis ⁽²⁾ -ohjelmien sekä Digitaalinen sisältö ⁽³⁾ -ohjelman kanssa.

4. Komissio noudattaa 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä seuraavia tehtäviä hoitaessaan:

- a) työohjelman hyväksyminen ja muuttaminen;
- b) talousarvion kustannusten jakaminen;
- c) ehdotuspyyntöjen perusteiden ja sisällön määrittely 1 artiklassa esitettyjen tavoitteiden mukaisesti;
- d) yhteisön rahoitusta koskevien ehdotuspyyntöjen perusteella ehdotettujen hankkeiden arviointi, kun arvioitu yhteisön osuus rahoituksesta on vähintään 500 000 euroa;
- e) liitteessä III esitetyistä säännöistä poikkeaminen;
- f) ohjelman arviointitoimenpiteet.

5. Komissio tiedottaa 4 artiklassa tarkoitettulle komitealle ohjelman toteuttamisen edistymisestä.

4 artikla

Komitea

1. Komissiota avustaa komitea.
2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 4 ja 7 artiklaa ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 803/2004/EY, tehty 21 päivänä huhtikuuta 2004, lapsiin ja naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemistä ja torjuntaa sekä väkivallan uhrien ja riskiryhmien suojelemista koskevan yhteisön toimintaohjelman hyväksymisestä (vuosiksi 2004–2008) (Daphne II -ohjelma) (EUVL L 143, 30.4.2004, s. 1).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 2256/2003/EY, tehty 17 päivänä marraskuuta 2003, eEurope 2005 -toimintasuunnitelman seuranta, hyvien toimintatapojen levittämistä sekä verkko- ja tietoturvan parantamista koskevan monivuotisen ohjelman (2003–2005) hyväksymisestä (EUVL L 336, 23.12.2003, s. 1), päätös sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä N:o 787/2004/EY.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 456/2005/EY, tehty 9 päivänä maaliskuuta 2005, digitaalisen sisällön saatavuuden, käytettävyyden ja hyödynnettävyyden parantamista Euroopassa koskeva monivuotisesta yhteisön ohjelmasta (EUVL L 79, 16.3.2005, s. 1).

Päätöksen 1999/468/EY 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu määräaika vahvistetaan kolmeksi kuukaudeksi.

3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

5 artikla

Valvonta ja arviointi

1. Komissio huolehtii tämän päätöksen mukaisten toimien ennakoarvioinnista, seurannasta ja jälkiarvioinnista varmistaakseen, että yhteisön tukea käytetään tehokkaasti.

2. Komissio valvoo ohjelman hankkeiden toteuttamista. Komissio arvioi hankkeiden toteutustapaa ja toteutuksen vaikutuksia selvittääkseen, onko alkuperäiset tavoitteet saavutettu.

3. Komissio antaa 1 artiklan 2 kohdassa lueteltujen toimien toteuttamisesta kertomuksen Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle viimeistään vuoden 2006 puolivälissä. Tässä yhteydessä komissio raportoi siitä, onko vuosille 2007–2008 myönnetty määrä rahoitusnäkymien mukainen. Komissio toteuttaa tarvittaessa asianmukaiset toimenpiteet vuosien 2007–2008 talousarvio-menettelyssä varmistaakseen sen, että vuosittaiset määrärahat ovat rahoitusnäkymien mukaiset.

Komissio toimittaa lopullisen arviointikertomuksen ohjelman päätyttyä.

4. Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle määrällisen ja laadullisen arviointinsa tulokset ja niihin mahdollisesti liittyvät ehdotukset tämän päätöksen muuttamiseksi. Tulokset toimitetaan ennen vuosien 2007 ja 2009 Euroopan unionin yleistä talousarviota koskevien esitysten antamista.

6 artikla

Rahoitussäännökset

1. Rahoituspuitteiksi tämän päätöksen mukaisten yhteisön toimien toteuttamiseksi 1 päivän tammikuuta 2005 ja 31 päivän joulukuuta 2008 välisenä aikana vahvistetaan 45 000 000 euroa, joista 20 050 000 euroa 31 päivänä joulukuuta 2006 päättyvälle jaksolle.

Määrä 31 päivää joulukuuta 2006 seuraavalle jaksolle katsotaan vahvistetuksi, jos se on kyseisen jakson osalta vuodesta 2007 alkaen voimassa olevien rahoitusnäkymien mukainen.

Budjettivallan käyttäjä hyväksyy vuosittaiset määrärahat vuosiksi 2005–2008 rahoitusnäkymien rajoissa.

2. Kustannusten ohjeellinen jakautuminen on esitetty liitteessä II.

7 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Strasbourgissa 11 päivänä toukokuuta 2005.

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies
J. P. BORRELL FONTELLES

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
N. SCHMIT

LIITE I

TOIMET

1. TOIMINTALINJA 1: LAINVASTAISEN SISÄLLÖN TORJUNTA

Vihjelinjat mahdollistavat sen, että yleisö voi ilmoittaa lainvastaisesta sisällöstä. Vihjelinjoista tällaiset ilmoitukset toimitetaan asianomaiselle taholle (Internet-palvelujen tarjoajalle, poliisille tai toiselle vihjelinjalle) toimenpiteitä varten. Poliisin vihjelinjoja täydennetään siviilipuolen vihjelinjoilla mahdollisuuksien mukaan. Niiden rooli poikkeaa viranomaisten vihjelinjoista, sillä ne eivät tutki rikkomuksia tai pidätä tai syytä lainrikkoojia. Ne voivat olla osaamiskeskuksia, jotka opastavat Internet-palvelujen tarjoajia lainvastaisen sisällön tunnistamisessa.

Nykyinen vihjelinjaverkosto on ainutlaatuinen rakenne, jota ei olisi perustettu ilman yhteisön tarjoamaa rahoitusta. Kuten Internetin käyttöturvallisuutta koskevan toimintaohjelman arviointikertomuksessa vuonna 2002 todetaan, verkosto on menestyksekkäästi laajentanut jäsenmääräänsä, ja sillä on kansainvälinen kattavuus. Jotta vihjelinjoja voitaisiin kehittää siten, että kaikki niiden mahdollisuudet hyödynnetään, on tarpeen varmistaa koko Euroopan laajuinen kattavuus ja yhteistyö ja tehostaa linjojen toimintaa tietojen, parhaiden toimintatapojen ja kokemusten vaihdon kautta. Yhteisön varoja olisi myös käytettävä lisäämään yleisön tietoisuutta vihjelinjoista, jolloin niiden toiminta tehostuu.

Ehdotuspyynnön perusteella myönnetään rahoitusta vihjelinjoille, jotka toimivat verkoston keskuksina sekä toimivat yhteistyössä muiden keskusten kanssa eurooppalaisten vihjelinjojen verkostossa.

Tarvittaessa voitaisiin tukea auttavia puhelimia, joihin lapset voisivat soittaa puhuakseen heitä huolestuttavasta lainvastaisesta tai haitallisesta sisällöstä Internetissä.

Vihjelinjojen tehokkuuden arvioinnissa olisi otettava huomioon useita tekijöitä. Olisi kerättävä laadullisia ja määrällisiä tietoja vihjelinjojen perustamisesta ja toiminnasta, kansallisten keskusten määräästä, maantieteellisestä kattavuudesta jäsenvaltioissa, vastaanotettujen ilmoitusten määräästä, vihjelinjojen henkilöstön määräästä ja kokemuksesta, viranomaisille ja Internet-palvelujen tarjoajille toimenpiteitä varten toimitetuista ilmoituksista ja mahdollisuuksien mukaan ilmoitusten johdosta toteutetuista toimenpiteistä, erityisesti sellaisten verkkosivujen määräästä ja luonteesta, jotka Internet-palvelujen tarjoajat ovat poistaneet vihjelinjoilta saatujen tietojen tuloksena. Nämä tiedot olisi mahdollisuuksien mukaan julkaistava ja välitettävä toimivaltaisille viranomaisille.

Ohjelman tehokkuuden varmistamiseksi uusia vihjelinjoja tarvitaan kaikissa jäsenvaltioissa ja ehdokasmaissa, joissa niitä ei vielä ole. Nämä uudet vihjelinjat on sovittava nopeasti ja tehokkaasti osaksi eurooppalaisten vihjelinjojen verkostoa. On asetettava kannustimia, joilla nopeutetaan vihjelinjojen perustamisprosessia. Tämän verkoston ja yhteisön ulkopuolisissa maissa (erityisesti muissa Euroopan maissa, joissa lainvastaista sisältöä säilytetään ja tuotetaan) toimivien vihjelinjojen välistä yhteyksiä olisi edistettävä siten, että mahdollistetaan yhteisen lähestymistavan kehittäminen sekä osaamisen ja parhaiden toimintatapojen siirto. Kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja silloin, kun se on sopivaa ja tarpeellista, yhteistyömekanismeja siviilipuolen vihjelinjojen ja lainvalvontaviranomaisten välillä on entisestään parannettava, esimerkiksi kehitettävä tällaisten vihjelinjojen toimintasääntöjä. Vihjelinjojen henkilöstölle voidaan tarvittaessa järjestää oikeudellista ja teknistä koulutusta. Vihjelinjojen aktiivinen osallistuminen verkoston toimintaan ja rajat ylittäviin toimiin on pakollista.

Vihjelinjojen olisi oltava yhteydessä jäsenvaltioiden aloitteisiin, saatava kansallista tukea ja oltava taloudellisesti turvattu, jotta toiminnan jatkuminen voidaan varmistaa tämän ohjelman voimassaoloajan jälkeen. Yhteisrahoitus on tarkoitettu siviilipuolen vihjelinjoille, ja näin ollen rahoitusta ei myönnetä poliisin ylläpitämille vihjelinjoille. Vihjelinjojen on tehtävä käyttäjille selväksi ero niiden toiminnan ja viranomaisten toiminnan välillä ja tiedotettava heille muista tavoista ilmoittaa lainvastaisesta sisällöstä.

Jotta käytettävissä olevalla rahoituksella olisi suurin mahdollinen vaikutus ja teho, vihjelinjojen on toimittava niin tehokkaasti kuin mahdollista. Tähän päästään parhaiten nimeämällä verkostolle koordinoitikeskus, joka auttaa vihjelinjoja sopimaan keskenään Euroopan tason suuntaviivojen, työskentelymenetelmien ja käytäntöjen kehittämistä siten, että noudatetaan vihjelinjoja koskevia kansallisia lakeja.

Koordinoitikeskus

- edistää verkostoa kokonaisuudessaan luodakseen Euroopan tason näkyvyyttä ja lisätäkseen yleisön tietoisuutta siitä kaikkialla Euroopan unionissa muodostamalla esimerkiksi yhden tahon, jonka kautta saa helposti yhteyden kuhunkin kansalliseen keskukseseen,

- on yhteydessä asiaankuuluviin tahoihin täydentääkseen verkoston kattavuutta jäsenvaltioissa ja ehdokasmaissa,
- tehostaa verkoston toimintaa,
- laatii vihjelinjoille parhaiden toimintatapojen suuntaviivat ja mukauttaa ne uuteen teknologiaan,
- järjestää säännöllistä tietojen ja kokemusten vaihtoa vihjelinjojen välillä,
- toimii neuvoja antavana ja valmentavana asiantuntijakeskittymänä toimintaansa aloittaville vihjelinjoille erityisesti ehdokasmaissa,
- luo yhteyksiä yhteisön ulkopuolisissa maissa toimiviin vihjelinjoihin,
- ylläpitää läheistä yhteistyötä tiedotusta koordinoivan keskuksen (ks. jäljempänä 4 kohta) kanssa ohjelmassa toteutettavien toimien yhtenäisyyden ja tehokkuuden varmistamiseksi ja lisätäkseen yleistä tietoisuutta vihjelinjoista,
- osallistuu Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevän foorumin toimintaan ja muihin asiaa koskeviin tapahtumiin koordinoitujen vihjelinjojen saamaa tietoa ja antamaa palautetta.

Koordinointikeskus seuraa vihjelinjojen tehokkuutta ja kerää niiden toiminnasta seikkaperäistä ja tarkoituksenmukaista tilastotietoa (vastaanotettujen ilmoitusten määrä ja tyyppi, suoritettujen toimenpiteet ja niiden tulokset jne.). Tilastojen olisi oltava jäsenvaltioiden kesken vertailukelpoisia.

Vihjelinjojen verkostolla olisi varmistettava, että lainvastaisen sisällön tärkeimmät lajit katetaan ja niistä raportoidaan – lainvastaisen sisällön käsitettä olisi laajennettava lapsipornografiasta myös muuhun lainvastaiseen sisältöön. Muiden aihepiirien kuten rasistisen materiaalin käsittelyyn saatetaan tarvita muunlaisia mekanismeja ja muunlaista osaamista, ja se saattaa edellyttää muiden, erilaisia asioita käsittelevien keskustusten osallistumista. Koska ohjelman rahoitusvarat ja hallinnointikapasiteetti ovat rajalliset, kaikille tällaisille keskuksille ei välttämättä myönnettä rahoitusta; rahoitusta joudutaan mahdollisesti keskittämään koordinoitujen keskustusten vahvistamiseen näillä alueilla.

2. TOIMINTALINJA 2: EI-TOIVOTUN JA HAITALLISEN SISÄLLÖN TORJUNTA

Lainvastaisen sisällön torjumiseksi sen lähteellä toteutettavien toimien lisäksi käyttäjät – alaikäisten osalta heistä vastaavat aikuiset – saattavat tarvita teknisiä välineitä. Näiden välineiden saatavuutta voidaan edistää, jotta käyttäjät voisivat itse päättää, kuinka käsitellä ei-toivottua ja haitallista sisältöä (päätoisvallan antaminen käyttäjille).

Olisi myönnettävä lisärahoitusta saatavilla olevien suodatussovellusten ja -palvelujen suorituskykyä ja tehokkuutta koskevan tiedon lisäämiseksi, jonka avulla käyttäjät voivat tehdä paremmin valintoja. Käyttäjryhmät ja tieteelliset tutkimuslaitokset voivat olla arvokkaita kumppaneita tähän pyrittäessä.

Suodatusteknologiaan yhdistettyinä luokittelujärjestelmillä ja laatumerkinnöillä voidaan antaa käyttäjille mahdollisuudet valita sisältö, jonka he haluavat vastaanottaa, ja vanhemmille ja kasvattajille Euroopassa tarvittavat tiedot, joiden pohjalta he voivat tehdä päätöksensä kulttuurinsa ja kielivalintojensa mukaisesti. Rahoitus olisi aikaisempien hankkeiden tulokset huomioon ottaen kohdennettava hankkeille, joissa pyritään mukauttamaan luokittelujärjestelmiä ja laatumerkintöjä siten, että niissä otetaan huomioon televiestinnän, audiovisuaalisten viestimien ja tietotekniikan lähentyminen, sekä itsesääntelyaloitteille, joilla tuetaan itse myönnettyjen laatumerkintöjen ja niiden asianmukaisuutta arvioivien yhteisöjen luotettavuutta. Saatetaan tarvita lisäponnistelua myös luokittelujärjestelmien ja laatumerkintöjen edistämiseksi sisällöntuottajien parissa.

Olisi toivottavaa yrittää jo kehittäelyvaiheessa ottaa huomioon uuden teknologian mahdolliset vaikutukset siihen, kuinka turvallista sen käyttö on lapsille, sen sijaan, että yritetään ratkoa jo kehitetyn uuden teknologian mahdollisia seurauksia. Loppukäyttäjän turvallisuus on peruste, joka on otettava huomioon teknisten ja kaupallisten näkökohtien ohella. Näin voitaisiin tehdä esimerkiksi edistämällä lasten hyvinvointiin erikoistuneiden ja teknisten asiantuntijoiden välistä näkemystenvaihtoa. Olisi kuitenkin otettava huomioon, että kaikkia verkkomaailmaan kehitettäviä tuotteita ei ole tarkoitettu lasten käyttöön.

Ohjelmasta rahoitetaan näin ollen teknisiä menetelmiä, jotka täyttävät käyttäjien tarpeet ja joiden avulla he voivat rajoittaa vastaanottamansa ei-toivotun ja haitallisen sisällön määrää sekä hallita saamaansa ei-toivottua roskapostia, mukaan luettuina

- saatavilla olevan suodatusteknologian tehokkuuden arviointi ja siitä tiedottaminen yleisölle selvällä, yksinkertaisella ja helposti vertailtavalla tavalla,
- ei-toivottuun ja haitalliseen sisältöön tehokkaasti puuttumista koskevien tietojen ja parhaiden toimintatapojen vaihtamisen helpottaminen ja koordinointi,
- luokittelujärjestelmien ja laatumerkintöjen käytön yleisyyden edistäminen sisällöntuottajien parissa ja luokittelujärjestelmien ja laatumerkintöjen mukauttaminen siten, että niissä otetaan huomioon saman sisällön saatavuus useiden jakelukanavien kautta (konvergenssi),
- tarvittaessa suodatusteknologian saatavuuden edistäminen erityisesti kielillä, joita markkinat eivät kata tyydyttävästi; käytettyjen tekniikkojen olisi tarvittaessa turvattava oikeus yksityisyyteen direktiivien 95/46/EY⁽¹⁾ ja 2002/58/EY mukaisesti.

Yksityisyyden suojaa parantavien teknologisten toimien käyttöä edistetään. Tämän toimintalinjan toimissa otetaan täysimääräisesti huomioon tietojärjestelmiä vastaan tehtävistä hyökkäyksistä 24 päivänä helmikuuta 2005 tehdyn neuvoston päätöksen 2005/222/YOS⁽²⁾ määräykset.

Tällaisten toimien toteuttamista koordinoidaan tiiviisti nykyistä turvallisempaa käyttöympäristöä edistävien toimien (itsesääntelytoimet) ja tietoisuuden lisäämistöimien (yleisölle tiedottaminen ei-toivotun ja haitallisen sisällön torjumisesta) kanssa.

3. TOIMI 3: TURVALLISEMMAN KÄYTTÖYMPÄRISTÖN LUOMINEN

Hyvin toimiva itsesääntelyjärjestelmä on tärkeä osatekijä ei-toivotun, haitallisen ja lainvastaisen sisällön liikkumisen rajoittamisessa. Itsesääntelyyn sisältyy useita osia: osapuolten kuuleminen ja asianmukainen edustus, toimintasäännöt, yhteisön tason toimintaa helpottavat kansalliset elimet ja itsesääntelykehysten kansallinen arviointi⁽³⁾. Tällä alueella tarvitaan jatkuvasti yhteisön toimia, jotta eurooppalaista Internet-alaa ja uuden verkkoteknologian alaa kannustettaisiin noudattamaan toimintasääntöjä.

Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevästä foorumista, joka kehitettiin Internetin käyttöturvallisuuden parantamista koskevassa ohjelmassa vuonna 2004, tulee keskustelufoorumi, jossa on Internet-alan, lainvalvontaviranomaisten, politiikan laatijoiden ja käyttäjäryhmien (esim. vanhempainyhdistysten tai opettajajärjestöjen, lastensuojeluryhmien, kuluttajansuojelinten sekä kansalaisoikeuksia ja digitaaliseen sisältöön kohdistuvia oikeuksia valvovien järjestöjen) edustajia. Se toimii kanavana kokemusten vaihdolle kansallisten yhteissääntely- tai itsesääntelyelinten kesken ja tarjoaa Internet-alalle mahdollisuuden osallistua keskusteluun tavoista torjua lainvastaista sisältöä.

Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevä foorumi on keskeinen väline asiantuntijatason keskusteluun ja yhteisymmärryksen hakemiseen sekä päätelmien, suositusten, suuntaviivojen jne. esittämiseen asiaankuuluville kansallisille ja eurooppalaisille kanaville.

Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevä foorumi kattaa kaikki toimet, helpottaa keskustelua ja edistää lainvastaisen, ei-toivotun ja haitallisen sisällön torjuntaan liittyviä toimia. Foorumi muodostuu täysistunnoista ja tarvittaessa erityiskysymyksiä varten koolle kutsuttavista työryhmistä, joille asetetaan selkeät tavoitteet ja määräajat, ja siellä tapaavat toimijat kaikilta eri alueilta, mukaan luettuina julkisten virastojen ja hallitusten ohjelmien, standardointielinten, Internet-alan, komission yksiköiden ja käyttäjäryhmien (esim. vanhempainyhdistysten tai opettajajärjestöjen, lastensuojeluryhmien, kuluttajansuojeluelinten sekä kansalaisoikeuksia ja digitaaliseen sisältöön kohdistuvia oikeuksia valvovien järjestöjen) edustajat. Foorumi tarjoaa kansallisella ja Euroopan tasolla toimiville, erityisesti jäsenvaltioiden ohjelmiin ja aloitteisiin osallistuville ihmisille mahdollisuuden vaihtaa näkemyksiä, tietoja ja kokemuksia. Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevän foorumin olisi tarvittaessa vaihdettava tietoa ja toimittava yhteistyössä aiheeseen liittyvillä aloilla, kuten verkko- ja tietoturva-alalla, toimivien järjestöjen kanssa.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/46/EY, annettu 24 päivänä lokakuuta 1995, yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31), direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1882/2003 (EUVL L 284, 31.10.2003, s. 1).

⁽²⁾ EUVL L 69, 16.3.2005, s. 67.

⁽³⁾ Ks. alaikäisten ja ihmisarvon suojelua audiovisuaalisissa verkko- ja tietopalveluissa koskevan itsesääntelykehysten toteuttamista kansallisella tasolla koskevat ohjeelliset suuntaviivat suosituksessa 98/560/EY.

Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevän foorumin erityistavoitteina ovat:

1. edistää asiaan kuuluvien tahojen verkottumista jäsenvaltioissa ja kehittää yhteyksiä itsesääntelyelimiin Euroopan ulkopuolella;
2. edistää yhteisymmärrystä ja itsesääntelyä verkkosivustojen laatuluokittelua, viestintenvälistä sisältöluokittelua, luokitte-
telua ja suodatustekniikkaa koskevissa asioissa sekä laajentaa näiden soveltamista uusiin sisältömuotoihin kuten verk-
kokeleihin ja uusiin verkkoonpääsyn muotoihin kuten matkapuhelimiin;
3. kannustaa palveluntarjoajia laatimaan toimintasääntöjä esimerkiksi ilmoitus- ja poistamismenettelyjen avoimesta ja vas-
tuullisesta käsittelystä sekä tiedottamisesta käyttäjille Internetin käyttöturvallisuudesta ja lainvastaisen sisällön ilmoit-
tamiseen tarkoitetuista vihjeistä;
4. edistää tutkimusta, joka koskee luokitteluhankkeiden ja suodatustekniikoiden tehokkuutta. Käyttäjryhmät ja tieteelli-
set tutkimuslaitokset voivat olla arvokkaita kumppaneita tähän pyrittäessä.

Käynnissä olevista ja loppuun saatetuista, ohjelmasta yhteisrahoitetuista hankkeista saatavat tulokset ja löydökset otetaan prosessissa huomioon. Tarjoamalla avoimen keskustelukanavan foorumi auttaa lisäämään tietoisuutta ja aktivoimaan ehdokasmaiden ja kolmansien maiden osallistumista ja käsittelemään maailmanlaajuisia ongelmia kansainvälisesti. Foorumi huolehtii myös siitä, että keskeiset yhdistykset, kuten käyttäjäryhmät (esim. vanhempainyhdistykset tai opettajajärjestöt, lastensuojeluryhmät, kuluttajansuojaelimet sekä kansalaisoikeuksia ja digitaaliseen sisältöön kohdistuvia oikeuksia valvovat järjestöt), alan edustajat ja viranomaiset ovat tietoisia ja niitä kuullaan yhteisön ja muun maailman käyttöturvallisuusaloiteista ja että ne vaikuttavat niihin.

Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevä foorumi on avoin asiasta kiinnostuneiden osapuolten osallistumiselle myös yhteisön ulkopuolisista maista ja ehdokasmaista. Foorumiin liitetään myös kansainvälistä yhteistyötä edistäviä pyöreän pöydän keskusteluja, joilla varmistetaan parhaita käytäntöjä, toimintasääntöjä, itsesääntelyä ja laatuluokittelua koskeva säännöllinen vuoropuhelu. Komissio varmistaa, että synergiat asiaan liittyvien tahojen ja vastaavien aloitteiden kanssa hyödynnetään täysin.

Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevän foorumin sihteeristöpalvelujen tuottamisesta saatetaan järjestää tarjouspyyntö. Sihteeristön tehtäviin liittyy alakohtaisten asiantuntijoiden tutkimusteemoja koskevien ehdotusten kokoaminen, valmisteluasiakirjojen laatiminen ja päätelmien kirjaaminen.

Yhteisön rahoitusta voitaisiin myöntää myös itsesääntelyhankkeille, joissa laaditaan rajojen yli ulottuvia toimintasääntöjä. Voidaan myös tukea seuraavanlaisia toimia: yhteisön tason yhteistyön varmistaminen jäsenvaltioiden ja ehdokasmaiden asiaa käsittelevien elinten välisen verkottumisen ja asiaa koskevien olennaisten oikeudellisten ja sääntelykysymysten systemaattisen tarkastelun ja niistä raportoinnin kautta; itsesääntelyn arviointi- ja sertifiointimenetelmien kehittäminen; käytännön avun antaminen maille, jotka haluavat perustaa itsesääntelyelimiä; ja yhteyksien laajentaminen Euroopan ulkopuolella toimiviin itsesääntelyelimiin.

4. TOIMINTALINJA 4: TIEDOTTAMINEN

Tietoisuuden lisäämistä koskevien toimien tulisi kattaa useita lainvastaisen, ei-toivotun ja haitallisen sisällön luokkia (esimerkiksi lapsille sopimattomaksi katsottu sisältö sekä rasistinen ja muukalaisvihamielinen sisältö), ja tarvittaessa niissä olisi otettava asiaan liittyen huomioon kuluttajansuojakysymykset, tietosuoja sekä tietoturva- ja verkkoturvallisuuskysymykset (virukset/roskaposti). Niissä olisi käsiteltävä Internetin kautta levitettävää sisältöä sekä uudentyypistä vuorovaikutteisista tietoa ja viestintää, joka yleistyy Internet- ja matkapuhelinteknologian (esim. vertaispalvelujen, laajakaistavideon, pikaviestipalvelujen, verkkojuttelusivujen jne.) käytön nopeasti lisääntyessä.

Komissio jatkaa edelleen toimenpiteitä sellaisten kustannustehokkaiden tiedonlevitysmenetelmien edistämiseksi, joilla saatutetaan suuret määrät käyttäjiä, muun muassa käyttämällä kohderyhmien saavuttamiseen laajapohjaisia järjestöjä ja sähköisiä tiedonvälityskanavia. Komissio voisi harkita erityisesti joukkoviestinten käyttöä ja tiedotusaineiston levittämistä kouluihin ja Internet-kahviloihin.

Ohjelmassa tuetaan avoimen tarjouspyynnön kautta valittavia asianmukaisia elimiä, jotka toimivat tiedotuskeskuksina kussakin jäsenvaltiossa ja ehdokasmaassa. Nämä keskuksot toteuttavat tiedotustoimia ja -ohjelmia tiiviissä yhteistyössä kaikkien asiaankuuluvien toimijoiden kanssa kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla. Yksi keskuksista toimii koordinoitikeskuksena, joka takaa eurooppalaisen lisäarvon ja ylläpitää tiiviitä yhteyksiä muihin keskuksiin varmistaakseen parhaita toimintatapoja koskevan tiedonvaihdon.

Elinten, jotka ovat kiinnostuneita toimimaan tiedotuskeskuksina, on kyettävä näyttämään, että niillä on kansallisten viranomaisten vahva tuki. Niillä olisi oltava selkeät valtuudet tiedottaa yleisölle Internetin ja uuden verkkoteknologian käyttöturvallisuusasioista tai media- ja informaatiolukutaidosta ja tarvittavat taloudelliset resurssit panna nämä valtuudet täytäntöön.

Tiedotuskeskusten tehtävänä on

- laatia yhtenäisiä, osuvia ja kohdennettuja tiedotuskampanjoita käyttäen soveltuvimpia viestimiä ja ottaen huomioon muissa maissa todetut parhaat käytännöt ja kokemukset,
- perustaa ja ylläpitää kumppanuuksia (virallisia ja epävirallisia) tärkeimpien toimijoiden (julkisten virastojen, lehdistö- ja mediaryhmien, Internet-palvelujen tarjoajien järjestöjen, käyttäjäryhmien, koulutusalan sidosryhmien) ja kyseisessä maassa toteutettavien Internetin ja uuden verkkoteknologian käyttöturvallisuuteen liittyvien toimien kanssa,
- edistää erityisesti koulutusalan ja teknologian alan sidosryhmien välistä vuoropuhelua ja tiedonvaihtoa,
- tarvittaessa tehdä yhteistyötä tähän ohjelmaan liittyvillä aloilla, kuten yleisemmillä media- ja informaatiolukutaidon tai kuluttajansuojelun aloilla,
- tiedottaa käyttäjille eurooppalaisista suodatussovelluksista ja -palveluista sekä vihjelinjoista ja itsesääntelyjärjestelmistä,
- tehdä aktiivista yhteistyötä muiden eurooppalaisessa verkostossa olevien kansallisten keskusten kanssa vaihtamalla tietoja parhaista käytännöistä, osallistumalla kokouksiin ja suunnittelemalla ja toteuttamalla eurooppalaista lähestymistapaa, jota voidaan tarvittaessa mukauttaa kansallisten kielikysymysten ja kulttuurisidonnaisten mieltymysten mukaisesti,
- tarjota asiantuntemusta ja teknistä apua uusien tiedotuskeskusten perustamisessa (kokeneemmat keskuksot voisivat toimia "kummeina" uusille keskuksille).

Mahdollisimman laajan yhteistyön ja toiminnan tehokkuuden varmistamiseksi koordinoitikeskukselle myönnetään rahoitusta, jolla se voi antaa logistista ja infrastruktuuritukea kunkin jäsenvaltion keskuksille. Näin varmistetaan Euroopan laajuinen näkyvyys, hyvä tiedonkulku ja kokemustenvaihto siten, että opittua voidaan hyödyntää jatkuvasti (esim. mukauttamalla tiedotusmateriaalia).

Koordinoitikeskuksen tehtävänä on

- varmistaa tehokas tiedonkulku ja tietojen ja parhaiden toimintatapojen vaihto verkoston sisällä,
- antaa koulutusta Internetin ja uuden verkkoteknologian käyttöturvallisuudesta tiedotuskeskusten henkilöstölle (kouluttajien koulutus),
- antaa teknistä tukea ehdokasmaille, jotka haluavat käynnistää tiedotustoimintaa,
- koordinoita tiedotuskeskusten asiantuntemuksen ja teknisen avun tarjontaa tiedotuskeskusten käynnistämässä,
- ehdottaa indikaattoreita ja hallita tiedotustoimintaa koskevan tilastotiedon keräämistä, analysointia ja vaihtoa sen vaikutusten arvioimiseksi,

- tarjota infrastruktuuri kattavalle kansainväliselle tietokannalle (web-portaali), johon talletetaan tiedotus- ja tutkimusresursseista olennaisia paikallisuonteisia tietoja (tai josta on yhteys paikallisiin alisivustoihin); tällaisia tietoja voivat olla lehdistölehdet, artikkelit, kuukausittainen monikielinen uutislehti sekä tiedot Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevän foorumin toiminnasta,
- laajentaa yhteyksiä tiedotustoimintaan Euroopan ulkopuolella,
- osallistua Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevän foorumin toimintaan ja muihin asiaa koskeviin tapahtumiin koordinoitujen tiedotusverkostossa saatua tietoa ja annettua palautetta.

Tehdään myös vastaavaa tutkimusta siitä, kuinka ihmiset, erityisesti lapset, käyttävät uutta verkkoteknologiaa. Muita toimia yhteisön tasolla voisivat olla esimerkiksi erityisten lapsiystävällisten Internet-palvelujen tukeminen tai vuoden parhaan tiedotuskampanjan palkitseminen.

LIITE II

KUSTANNUSTEN SUUNTAA ANTAVA JAKAUTUMINEN

1)	Lainvastaisen sisällön torjunta	25–30 %
2)	Ei-toivotun ja haitallisen sisällön torjunta	10–17 %
3)	Turvallisemman käyttöympäristön luominen	8–12 %
4)	Tiedottaminen	47–51 %

LIIITE III

OHJELMAN TOTEUTUSKEINOT

1. Komissio toteuttaa ohjelman liitteessä I eritellyn teknisen sisällön mukaisesti.
2. Ohjelma toteutetaan välillisten toimien avulla, joita ovat
 - a) yhteisrahoitteiset toimet
 - i) Pilottihankkeet ja parhaisiin toimintatapoihin liittyvät toimet sekä ad hoc -toimet ohjelman kannalta olennaisilla aloilla, mukaan luettuina parhaita toimintatapoja esittelevät hankkeet ja hankkeet, joissa nykyistä teknologiaa käytetään innovatiivisella tavalla.
 - ii) Verkostot: verkostot, jotka tuovat yhteen joukon sidosryhmiä toimien varmistamiseksi koko Euroopan unionissa ja koordinoitujen ja tietämyksen siirron helpottamiseksi. Niihin voidaan yhdistää parhaisiin toimintatapoihin liittyviä toimia.
 - iii) Tehdään myös soveltavaa Euroopan laajuista tutkimusta siitä, kuinka ihmiset, erityisesti lapset, käyttävät uutta verkkoteknologiaa.

Komission rahoitusosuus on yleensä korkeintaan 50 prosenttia hankkeen kustannuksista. Julkisen sektorin elimille voidaan hyvittää 100 prosenttia lisäkustannuksista.

- b) liitännäistoimenpiteet

Seuraavien liitännäistoimenpiteiden avulla edistetään ohjelman toteutusta tai tulevien toimien valmistelua.

- i) vertailuanalyysi ja mielipidetutkimukset, joilla tuotetaan kaikkien jäsenvaltioiden alueelta vertailukelpoisin menetelmin luotettavaa tietoa Internetin ja uuden verkkoteknologian käyttöturvallisuudesta;
- ii) teknologian, kuten Internetin ja uuden verkkoteknologian käyttöturvallisuuden edistämiseksi suunnitellun suodatusteknologian tekninen arviointi. Arvioinnissa otetaan myös huomioon, parantaako tämä teknologia yksityisyyden suojaa vai ei;
- iii) ohjelmaa ja siihen sisältyviä toimia, mukaan luettuina itsesääntelyä ja Internetin käyttöturvallisuutta käsittelevän foorumin työtä tai tulevien toimintojen suunnittelua tukevat tutkimukset;
- iv) kilpailut parhaiden toimintatapojen palkitsemiseksi;
- v) tiedonvaihto, konferenssit, seminaarit, työpajat tai muut tekniset kokoukset ja aihekokonaisuuksien hallinnointi;
- vi) tiedonlevitys-, tiedotus- ja viestintätoimet.

Tähän eivät kuulu tuotteiden, prosessien tai palveluiden markkinoille saattaminen, markkinointi tai myynnin edistäminen.

3. Yhteisrahoitteisten toimien valinta perustuu komission Internet-sivulla julkaistuihin ehdotuspyyntöihin voimassa olevien rahoitussäännösten mukaisesti.
 4. Yhteisön tukea koskeviin hakemuksiin on tarvittaessa liitettävä rahoitussuunnitelma, joka sisältää hankkeiden rahoituksen kaikki osatekijät, mukaan luettuina yhteisöltä pyydettävä rahoitustuki sekä kaikista muista lähteistä pyydetty tai saatu tuki.
 5. Liitännäistoimenpiteet toteutetaan tarjouspyynnön voimassa olevien rahoitussäännösten mukaisesti.
-

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2005/14/EY,

annettu 11 päivänä toukokuuta 2005,

moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevien neuvoston direktiivien 72/166/ETY, 84/5/ETY, 88/357/ETY ja 90/232/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/26/EY muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 47 artiklan 2 kohdan ensimmäisen ja kolmannen virkkeen, 55 artiklan sekä 95 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettava vakuutus (liikennevakuutus) on erityisen tärkeä Euroopan kansalaisille sekä vakuutuksenottajina että vahingon kärsijöinä. Se on merkittävä myös vakuutusyrityksille, sillä liikennevakuutukset ovat tärkeä osa yhteisön vahinkovakuutus toimintaa. Liikennevakuutus vaikuttaa myös henkilöiden ja ajoneuvojen vapaaseen liikkuvuuteen. Liikennevakuutuksen yhtenäismarkkinoiden vahvistamisen ja vakiinnuttamisen olisi sen vuoksi oltava yhteisön toiminnan keskeinen tavoite rahoituspalvelujen alalla.

(2) Moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta ja vakuuttamisvelvollisuuden voimaansaattamista koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 24 päivänä huhtikuuta 1972 annetulla neuvoston direktiivillä 72/166/ETY ⁽⁴⁾, moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 30 päivänä joulukuuta 1983 annetulla toisella neuvoston direktiivillä 84/5/ETY ⁽⁵⁾, moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 14 päivänä toukokuuta 1990 annetulla kolmannella neuvoston direktiivillä 90/232/ETY ⁽⁶⁾ ja moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevien jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen lähentämisestä 16 päivänä toukokuuta 2000 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2000/26/EY (neljäs liikennevakuutusdirektiivi) ⁽⁷⁾ on jo edistetty huomattavasti yhtenäistämistä.

(3) On tarpeen ajantasaistaa ja kehittää yhteisön liikennevakuutusjärjestelmää. Tämä tarve on vahvistettu vakuutusalan edustajien, kuluttajien ja vahingonkärsijöiden yhdistysten kuulemisissa.

(4) Jotta vältetään direktiivin 72/166/ETY säännösten virheelliset tulkinnat ja helpotetaan vakuutusturvan hankkimista väliaikaisin rekisterikilvin varustetuille ajoneuvoille, ajoneuvon pysyvän kotipaikan määritelmän olisi viitattava sen valtion alueeseen, jonka rekisterikilpi ajoneuvossa on, riippumatta siitä, onko kilpi pysyvä vai väliaikainen.

(5) Väärennetyin tai laittomin rekisterikilvin varustettujen ajoneuvojen pysyväksi kotipaikaksi katsotaan direktiivin 72/166/ETY mukaan alkuperäiset kilvet myöntäneen jäsenvaltion alue. Tämä sääntö merkitsee usein sitä, että kansallisten vakuutusentantajien toimistojen on käsiteltävä sellaisten liikennevahinkojen taloudellisia seurauksia,

⁽¹⁾ EYVL C 227 E, 24.9.2002, s. 387.

⁽²⁾ EUVL C 95, 23.4.2003, s. 45.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 22. lokakuuta 2003 (EUVL C 82 E, 1.4.2004, s. 297), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 26. huhtikuuta 2004 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä) ja Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 12. tammikuuta 2005 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Neuvoston päätös, tehty 18. huhtikuuta 2005.

⁽⁴⁾ EYVL L 103, 2.5.1972, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 84/5/ETY (EYVL L 8, 11.1.1984, s. 17).

⁽⁵⁾ EYVL L 8, 11.1.1984, s. 17, direktiivi sellaisena kuin viimeksi muutettuna direktiivillä 90/232/ETY (EYVL L 129, 19.5.1990, s. 33).

⁽⁶⁾ EYVL L 129, 19.5.1990, s. 33.

⁽⁷⁾ EYVL L 181, 20.7.2000, s. 65.

joilla ei ole mitään yhteyttä jäsenvaltioon, johon ne ovat sijoittautuneet. Muuttamatta yleisperiaatetta, jonka mukaan ajoneuvon pysyvä kotipaikka määräytyy rekisterikilpien perusteella, olisi vahvistettava erityissääntö tilanteisiin, joissa vahingon on aiheuttanut rekisterikilvetön ajoneuvo tai ajoneuvo, jonka rekisterikilpi ei vastaa tai ei enää vastaa kyseistä ajoneuvoa. Tässä tapauksessa ja yksinomaan korvausvaatimuksen selvittämistä varten ajoneuvon pysyväksi kotipaikaksi olisi katsottava sen jäsenvaltion alue, jossa vahinko on tapahtunut.

(6) Direktiivissä 72/166/ETY mainitun pistokoe-käsitteen tulkin ja soveltamisen helpottamiseksi asiaa koskevaa säännöstä olisi selkeytettävä. Liikennevakuutusten järjestelmällisen tarkastamisen kieltoa olisi sovellettava ajoneuvoihin, joiden pysyvä kotipaikka on toisen jäsenvaltion alueella, ja ajoneuvoihin, joiden pysyvä kotipaikka on kolmannen maan alueella ja jotka tulevat toisen jäsenvaltion alueelta. Vakuutusten tarkastaminen voidaan sallia vain, jos tarkastukset eivät ole järjestelmällisiä tai syrjiviä ja jos ne toteutetaan osana valvontaa, jonka yksinomaisena tarkoituksena ei ole vakuutusten tarkastaminen.

(7) Direktiivin 72/166/ETY 4 artiklan a kohdassa sallitaan jäsenvaltioiden poiketa yleisestä vakuuttamisvelvollisuudesta tietyille luonnollisille henkilöille tai julkisoikeudellisille tai yksityisoikeudellisille oikeushenkilöille kuuluvien ajoneuvojen osalta. Tällaisten ajoneuvojen aiheuttamien onnettomuuksien osalta kyseisen poikkeuksen tehneen jäsenvaltion on nimettävä viranomainen tai elin vastamaan korvauksesta toisessa jäsenvaltiossa aiheutuneissa onnettomuuksissa vahingon kärsineille. Edellä mainittua artiklaa olisi muutettava sen varmistamiseksi, että asianmukainen korvaus maksetaan sekä tällaisten ajoneuvojen ulkomailla aiheuttamissa onnettomuuksissa vahingon kärsineille että myös sen jäsenvaltion alueella, jossa on ajoneuvon pysyvä kotipaikka, tapahtuneissa onnettomuuksissa vahingon kärsineille, siitä riippumatta, asuvatko vahingon kärsineet kyseisen jäsenvaltion alueella. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että luettelot pakollisen vakuutusvelvollisuuden ulkopuolelle jätetyistä henkilöistä ja tällaisten ajoneuvojen aiheuttamissa onnettomuuksissa vahingon kärsineille maksettavista korvauksista vastaavista viranomaisista tai elimistä toimitetaan komissiolle julkaistaviksi.

(8) Direktiivin 72/166/ETY 4 artiklan b kohdassa sallitaan jäsenvaltioiden poiketa yleisestä vakuuttamisvelvollisuudesta tietyntyyppisten ajoneuvojen tai erityistyyppisellä rekisterikilvellä varustettujen ajoneuvojen osalta. Tällaisessa tapauksessa muut jäsenvaltiot saavat ajoneuvon tullessa niiden alueelle vaatia voimassa olevaa vihreää korttia tai rajavakuutusopimusta sen varmistamiseksi, että kyseisten ajoneuvojen mahdollisesti niiden alueella aiheuttamissa onnettomuuksissa vahingon kärsineille maksetaan korvaus. Koska kuitenkin tarkastusten lopettaminen yhteisön

sisärajoilla merkitsee sitä, ettei voida enää varmistaa, että rajaa ylittävät ajoneuvot ovat vakuutettuja, korvausten maksamista ulkomailla aiheutuneissa onnettomuuksissa vahingon kärsineille ei voida enää taata. Lisäksi olisi varmistettava, että asianmukaiset korvaukset maksetaan sekä kyseisten ajoneuvojen ulkomailla aiheuttamissa onnettomuuksissa vahingon kärsineille että myös siinä jäsenvaltiossa, jossa on ajoneuvon pysyvä kotipaikka, aiheutuneissa onnettomuuksissa vahingon kärsineille. Tätä varten jäsenvaltioiden olisi kohdeltava näiden ajoneuvojen aiheuttamissa onnettomuuksissa vahingon kärsineitä samalla tavalla kuin vakuuttamattomien ajoneuvojen aiheuttamissa onnettomuuksissa vahingon kärsineitä. Direktiivissä 84/5/ETY säädetäänkin, että sen jäsenvaltion korvaukselimen, jossa liikennevahinko on tapahtunut, on maksettava korvauksia vakuuttamattomien ajoneuvojen aiheuttamissa onnettomuuksissa vahingon kärsineille. Jos korvauksia maksetaan sellaisten ajoneuvojen, joiden osalta poikkeus on myönnetty, aiheuttamissa onnettomuuksissa vahingon kärsineille, korvaukselimen olisi voitava esittää korvausvaatimus sen jäsenvaltion korvaukselimelle, jossa on ajoneuvon pysyvä kotipaikka. Jos se on tarkoituksenmukaista, komission olisi viiden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulopäivästä tehtävä tämän poikkeussäännöksen täytäntöönpanosta ja soveltamisesta saadun kokemuksen perusteella ehdotuksia sen korvaamiseksi tai kumoamiseksi. Direktiivin 2000/26/EY vastaava säännös olisi myös kumottava.

(9) Direktiivin 72/166/ETY 6 artiklassa ja 7 artiklan 1 kohdassa olevat viittaukset jäsenvaltioiden Euroopan ulkopuoliseen alueeseen olisi poistettava liikennevakuutusdirektiivien soveltamisalan selkeyttämiseksi perustamissopimuksen 299 artiklan mukaiseksi.

(10) Jäsenvaltioiden velvollisuus taata vakuutusturva vähintään tiettyjen vähimmäismäärien osalta on tärkeä seikka vahingon kärsineiden suojan varmistamisessa. Direktiivissä 84/5/ETY säädetyt vastuun vähimmäismäärät olisi ajanmukaistettava inflaation huomioon ottamiseksi, mutta myös niiden reaaliarvoa olisi korotettava vahingon kärsineiden suojan parantamiseksi. Vakuutusturvan vähimmäismäärä henkilövahingoissa olisi määriteltävä sellaiseksi, että korvaus kaikille vahingon kärsineille, jotka ovat saaneet hyvin vakavia vammoja, on täysimääräinen ja oikeudenmukainen, ottaen samalla huomioon, että useita uhreja tuottavat onnettomuudet ovat harvinaisia ja että vain pienessä määrässä vahinkotapauksia useampi onnettomuuden uhri saa hyvin vakavia vammoja. 1 000 000 euroa vahingon kärsintä kohden tai 5 000 000 euroa vahinkotapausta kohden riippumatta vahingon kärsineiden lukumäärästä on vakuutusturvan järkevä ja kohtuullinen vähimmäismäärä. Kyseisten vähimmäismäärien käyttöönoton helpottamiseksi olisi vahvistettava tämän direktiivin täytäntöönpanopäivästä alkava viiden vuoden siirtymäkausi. Jäsenvaltioiden olisi korotettava vähimmäismääränsä vähintään puoleen kyseisestä tasosta kolmenkymmenen kuukauden kuluessa tämän direktiivin voimaantulopäivästä.

- (11) Sen varmistamiseksi, ettei turvan vähimmäismäärä pienene ajan myötä, säännöksiin olisi lisättävä lauseke säännöllisistä tarkistuksista, jotka perustuvat yhdenmukaistetuista kuluttajahintaindeksistä 23 päivänä lokakuuta 1995 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2494/95 ⁽¹⁾ säädettyyn Euroopan yhteisöjen tilastotoimiston julkaisemaan kuluttajahintaindeksiin. On tarpeen laatia tällaista tarkistusta koskevat menettelysäännöt.
- (12) Direktiivi 84/5/ETY, jonka mukaan jäsenvaltiot voivat petoksen estämiseksi rajoittaa korvausten maksamista tai vapauttaa korvauselimen suorittamasta korvausta omaisuusvahingosta, jonka on aiheuttanut tuntematon ajoneuvo, voi eräissä tapauksissa estää vahingon kärsineitä saamasta oikeutettua korvausta. Tätä mahdollisuutta rajoittaa korvausta tai vapauttaa suorittamasta korvausta sen perusteella, että ajoneuvoa ei tunnisteta, ei olisi sovellettava tapauksissa, joissa elin on maksanut korvauksia vakavista henkilövahingoista jollekin samassa omaisuusvahinkoja aiheuttaneessa onnettomuudessa vahingon kärsineelle. Jäsenvaltiot voivat säätää enintään kyseisessä direktiivissä vahvistetun suuruudesta omavastuusta, joka on omaisuusvahingon kärsijän vastuulla. Edellytykset, joiden perusteella henkilövahinkojen katsotaan olevan vakavia, olisi määritettävä sen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön tai hallinnollisten määräysten mukaisesti, jossa onnettomuus tapahtuu. Näitä edellytyksiä määriteltäessä jäsenvaltiot voivat ottaa huomioon muun muassa sen, onko vahinko edellyttänyt sairaalahoitoa.
- (13) Tällä hetkellä direktiivin 84/5/ETY mukaan jäsenvaltiot voivat määrätä enintään tietynsuuruisen omavastuun vahingon kärsineille, kun vakuuttamaton ajoneuvo aiheuttaa omaisuusvahingon. Tämä mahdollisuus perusteetta alentaa vahingon kärsineiden suojaa ja johtaa syrjintään muissa onnettomuuksissa vahingon kärsineisiin nähden. Tätä mahdollisuutta ei tulisi siksi enää sallia.
- (14) Muuta ensivakuutusta kuin henkivakuutusta koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta sekä säännöksistä, joilla helpotetaan palvelujen tarjoamisen vapauden tehokasta käyttämistä, 22 päivänä heinäkuuta 1988 annettua toista neuvoston direktiiviä 88/357/ETY ⁽²⁾ olisi muutettava, jotta vakuutusyritysten sivukonttorit voisivat olla edustajia liikennevakuutustoiminnassa, kuten ne nykyisin jo ovat muilla vakuutustoiminnan aloilla.
- (15) Ajoneuvon kaikkien matkustajien sisällyttäminen vakuutusturvan piiriin on nykyisen lainsäädännön huomattava saavutus. Tämä tavoite vaarantuisi, jos kansallisessa lainsäädännössä tai jossakin vakuutus sopimuksen sisältämässä sopimulausekkeessa suljetaan vakuutusturvan ulkopuolelle matkustajat, jotka tiesivät tai joiden olisi pitänyt tietää ajoneuvon kuljettajan olleen alkoholin tai muun huumaa-vaan aineen vaikutuksen alaisena onnettomuuden sattuessa. Matkustaja ei yleensä pysty arvioimaan asianmukaisesti kuljettajan päihtymyksen tasoa. Tavoitetta estää kuljettajia ajamasta huumaa-vaan aineiden vaikutuksen alaisina ei saavuteta alentamalla vahingon kärsineiden matkustajien vakuutusturvaa. Tällaisten matkustajien kuuluminen ajoneuvon pakollisen liikennevakuutuksen piiriin ei vaikuta heidän mahdolliseen sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaiseen vastuuseensa eikä tietyn onnettomuuden takia maksettavien vahingonkorvausten määrään.
- (16) Jalankulkijoille, pyöräilijöille sekä muille motorisoimattomille tienkäyttäjille, jotka yleensä ovat liikenneonnettomuuden heikoimpia osapuolia, aiheutuneiden henkilö- ja omaisuusvahinkojen olisi kuuluttava onnettomuudessa osallisena olevan ajoneuvon pakollisen vakuutuksen piiriin, jos he ovat kansallisen siviilioikeuden nojalla oikeutettuja korvaukseen. Tämä säännös ei vaikuta kansallisen lainsäädännön mukaiseen siviilioikeudelliseen vastuuseen eikä vahingonkorvausten määrään yksittäisen onnettomuuden osalta.
- (17) Jotkin vakuutusyritykset sisällyttävät vakuutus sopimukseen ehtoja, joiden perusteella sopimus ei ole voimassa, jos ajoneuvo on määrättyä aikaa kauemmin rekisteröintijäsenvaltion ulkopuolella. Käytäntö on ristiriidassa direktiivissä 90/232/ETY vahvistetun periaatteen kanssa, jonka mukaan pakollisen liikennevakuutuksen on yhden vakuutusmaksun perusteella oltava voimassa koko yhteisön alueella. Olisi sen vuoksi täsmennettävä, että vakuutusturvan on oltava voimassa koko sopimuskauden ajan riippumatta siitä, onko ajoneuvo määrätyn ajan toisessa jäsenvaltiossa, rajoittamatta jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön mukaisia velvollisuuksia ajoneuvojen rekisteröinnin osalta.
- (18) Olisi ryhdyttävä toimiin vakuutusturvan saamisen helpottamiseksi toisesta jäsenvaltiosta maahantuodulle ajoneuville, vaikka ajoneuvoa ei ole vielä rekisteröity määränpääjäsenvaltiossa. Olisi mahdollistettava tilapäinen poikkeus yleissäännöstä, jolla määritetään, missä riski sijaitsee. Jäsenvaltioksi, jossa riski sijaitsee, olisi 30 päivän ajan ajoneuvon toimittamisesta tai lähettämisestä ostajalle tai saattamisesta ostajan saataville katsottava määränpääjäsenvaltio.

⁽¹⁾ EYVL L 257, 27.10.1995, s. 1, asetus sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1882/2003 (EUVL L 284, 31.10.2003, s. 1).

⁽²⁾ EYVL L 172, 4.7.1988, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2000/26/EY.

- (19) Sen, joka haluaa ottaa uuden liikennevakuutuksen toisesta vakuutusyriyksestä, olisi voitava osoittaa aikaisemman sopimuksensa aikaiset onnettomuus- ja korvausvaatimustiedot. Vakuutuksenottajalla olisi oltava oikeus pyytää milloin tahansa vähintään viideltä sopimussuhteen viimeksi kuluneelta vuodelta todistus korvausvaatimuksista, jotka koskevat kyseisen vakuutus sopimuksen kattamaa ajoneuvoa tai kattamia ajoneuvoja, tai siitä, ettei tällaisia vaatimuksia ole ollut. Vakuutusyhtiön tai elimen, jonka jäsenvaltio on mahdollisesti nimennyt tarjoamaan pakollisia vakuutuksia tai antamaan kyseisiä todistuksia, olisi toimitettava tällainen todistus vakuutuksenottajalle 15 päivän kuluessa pyynnöstä.
- (20) Moottorijoneuvo-onnettomuuksissa vahingon kärsineiden asianmukaisen suojan varmistamiseksi jäsenvaltioiden ei pitäisi sallia vakuutusyriytysten periä omavastuuosuutta vahingon kärsineiltä.
- (21) Oikeus vedota vakuutus sopimukseen ja vaatia korvausta suoraan vakuutusyriykseltä on erittäin tärkeä moottorijoneuvo-onnettomuudessa vahingon kärsineen suojan kannalta. Direktiivissä 2000/26/EY jo säädetään, että jos onnettomuus on sattunut muussa jäsenvaltiossa kuin missä vahingon kärsinyt asuu ja on aiheutunut sellaisen ajoneuvon käytöstä, joka on vakuutettu ja jolla on pysyvä kotipaikka jossakin jäsenvaltiossa, vahingon kärsineellä on oikeus vaatia korvausta suoraan vahinkovastuussa olevan henkilön vakuutusyriykseltä. Korvausvaatimusten tehokkaan ja nopean käsittelyn helpottamiseksi ja kalliiden oikeuskäsittelyjen välttämiseksi tämä oikeus olisi ulotettava koskemaan kaikkia moottorijoneuvo-onnettomuuksissa vahingon kärsineitä.
- (22) Moottorijoneuvo-onnettomuudessa vahingon kärsineiden suojan parantamiseksi direktiivissä 2000/26/EY säädettyä perusteltua korvaustarjousta koskeva menettely olisi ulotettava koskemaan kaikkia moottorijoneuvo-onnettomuuksia. Samaa menettelyä olisi sovellettava tarvittavin muutoksin, jos onnettomuus käsitellään direktiivissä 72/166/ETY säädettyllä kansallisten vakuutus-entantajien toimistojen järjestelmällä.
- (23) Jotta vahingon kärsineiden on helpompi hakea korvausta, direktiivin 2000/26/EY mukaisesti perustettujen tietokeskusten olisi voitava antaa tietoja ei ainoastaan kyseisen direktiivin soveltamisalaan kuuluvista onnettomuuksista vaan myös samanlaisia tietoja kaikista moottorijoneuvo-onnettomuuksista.
- (24) Tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 22 päivänä joulukuuta 2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 44/2001 (1) 11 artiklan 2 kohdan sekä 9 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla voi vahingon kärsinyt nostaa kanteen vastuuvakuutuksen antajaa vastaan siinä jäsenvaltiossa, jossa hänen kotipaikkansa on.
- (25) Koska direktiivi 2000/26/EY annettiin ennen 27 päivänä syyskuuta 1968 tehdyn, samaa asiaa koskeneen Brysselin yleissopimuksen joidenkin jäsenvaltioiden osalta korvanneen asetuksen (EY) N:o 44/2001 antamista, tuon direktiivin viittaukset kyseiseen yleissopimukseen olisi mukautettava vastaavasti.
- (26) Näin ollen olisi muutettava vastaavasti neuvoston direktiivejä 72/166/ETY, 84/5/ETY, 88/357/ETY ja 90/232/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2000/26/EY,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Direktiivin 72/166/ETY muuttaminen

Muutetaan direktiivi 72/166/ETY seuraavasti:

1) Muutetaan 1 artiklan 4 kohta seuraavasti:

a) Korvataan ensimmäinen luetelmakohta seuraavasti:

— sen valtion aluetta, jonka rekisterikilpi ajoneuvossa on, riippumatta siitä, onko kilpi pysyvä vai väliaikainen; tai”;

b) Lisätään luetelmakohta seuraavasti:

— jos liikennevahingossa osallisena olevalla ajoneuvolla ei ole rekisterikilpeä tai rekisterikilpi ei vastaa tai ei enää vastaa ajoneuvoa, sen valtion aluetta, jossa liikennevahinko tapahtui, korvausvaatimuksen käsittelemiseksi tämän direktiivin 2 artiklan 2 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan tai moottorijoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 30 päivänä joulukuuta 1983 annetun toisen neuvoston direktiivin 84/5/ETY (*) 1 artiklan 4 kohdan mukaisesti;

(*) EYVL L 8, 11.1.1984, s. 17.”;

(1) EYVL L 12, 16.1.2001, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2245/2004 (EUVL L 381, 28.12.2004, s. 10).

2) Korvataan 2 artiklan 1 kohta seuraavasti:

"1. Jäsenvaltioiden on oltava tarkastamatta sellaisten ajoneuvojen liikennevakuutuksia, joiden pysyvä kotipaikka on jonkin toisen jäsenvaltion alueella, ja sellaisten ajoneuvojen liikennevakuutuksia, joiden pysyvä kotipaikka on kolmannen maan alueella ja jotka saapuvat niiden alueelle toisen jäsenvaltion alueelta. Ne voivat kuitenkin muuten kuin järjestelmällisesti tarkastaa vakuutuksia edellyttäen, että tarkastukset eivät ole syrjiviä ja että ne toteutetaan osana valvontaa, jonka yksinomaisena tarkoituksena ei ole vakuutusten tarkastaminen.";

3) Muutetaan 4 artikla seuraavasti:

a) a alakohdan toisessa alakohdassa:

i) Korvataan ensimmäinen virke seuraavasti:

"Tällaisen poikkeuksen tekävän jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että korvausta maksetaan vahingoista tai vammoista, joita näille henkilöille kuuluvat ajoneuvot ovat aiheuttaneet sen alueella ja muiden jäsenvaltioiden alueilla.";

ii) Korvataan viimeinen virke seuraavasti:

"Sen on ilmoitettava komissiolle luettelo henkilöistä, jotka ovat vapautettuja liikennevakuutuksesta, sekä korvauksesta vastaavista viranomaisista tai elimistä. Komissio julkaisee luettelon.";

b) Korvataan b alakohdan toinen alakohta seuraavasti:

"Siinä tapauksessa jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa mainittuja ajoneuvoja kohdellaan samalla tavalla kuin ajoneuvoja, joita ei ole vakuutettu 3 artiklan 1 kohdassa säädetyn mukaisesti. Sen jäsenvaltion korvaukselin, jossa liikennevahinko on tapahtunut, voi sen jälkeen esittää korvausvaatimuksen direktiivin 84/5/ETY 1 artiklan 4 kohdassa säädetyille takuurahastolle siinä jäsenvaltiossa, jossa on ajoneuvon pysyvä kotipaikka.

Jäsenvaltioiden on viiden vuoden kuluttua moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettava vakuutusta koskevien neuvoston direktiivien 72/166/ETY, 84/5/ETY, 88/357/ETY ja 90/232/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/26/EY muuttamisesta 11 päivänä toukokuuta 2005 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/14/EY (*) voimaantulosta annettava komissiolle selvitys tämän kohdan täytäntöönpanosta ja sen soveltamisesta käytännössä. Tarkasteltuaan näitä selvityksiä komissio esittää tarvittaessa ehdotuksia kyseisen poikkeuksen korvaamiseksi tai sen kumoamiseksi.

(*) EUVL L 149, 11.6.2005, s. 14";

4) Poistetaan 6 artiklasta ilmaisu "tai jäsenvaltion Euroopan ulkopuolisella alueella" ja 7 artiklan 1 kohdasta ilmaisu "tai jonkin jäsenvaltion Euroopan ulkopuolisella alueella".

2 artikla

Direktiivin 84/5/ETY muuttaminen

Korvataan direktiivin 84/5/ETY 1 artikla seuraavasti:

"1 artikla

1. Direktiivin 72/166/ETY 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen liikennevakuutuksen on aina katettava sekä omaisuusvahingot että henkilövahingot.

2. Jäsenvaltioiden on vaadittava, tämän kuitenkaan rajoittamatta niiden oikeutta vahvistaa korkeampia vastuurajoja, että vakuutuksen on katettava vähintään seuraavat määrät:

a) henkilövahingon ollessa kyseessä vakuutusturvan vähimmäismäärä on 1 000 000 euroa vahingon kärsintä kohden tai 5 000 000 euroa vahinkotapausta kohden riippumatta vahingon kärsineiden lukumäärästä,

b) omaisuusvahingon ollessa kyseessä 1 000 000 euroa vahinkotapausta kohden riippumatta vahingon kärsineiden lukumäärästä.

Tarvittaessa jäsenvaltiot voivat vahvistaa enintään viiden vuoden siirtymäajan, joka alkaa moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevien neuvoston direktiivien 72/166/ETY, 84/5/ETY, 88/357/ETY ja 90/232/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/26/EY muuttamisesta 11 päivänä toukokuuta 2005 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/14/EY (*) täytäntöönpanopäivästä ja jonka kuluessa niiden on mukautettava vakuutusturvan vähimmäismäärät tässä kohdassa edellytettyihin määriin.

Jäsenvaltioiden, jotka ottavat käyttöön edellä tarkoitettua siirtymäajan, on ilmoitettava asiasta komissiolle ja mainittava siirtymäajan kesto.

Jäsenvaltioiden on 30 kuukauden kuluessa direktiivin 2005/14/EY täytäntöönpanopäivästä korotettava vastuumääriä vähintään puoleen tässä kohdassa säädetyistä tasoista.

3. Direktiivin 2005/14/EY tultua voimaan tai 2 kohdassa tarkoitettua siirtymäajan päätyttyä kyseisessä kohdassa tarkoitettujen määrät on tarkistettava joka viides vuosi yhdenmukaistetuista kuluttajahintaindeksistä 23 päivänä lokakuuta 1995 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2494/95 (**) säädetyin Euroopan kuluttajahintaindeksin mukaisesti.

Määrät mukautetaan ilman eri toimenpidettä. Määriä korotetaan Euroopan kuluttajahintaindeksissä kyseisenä aikana, eli tarkistusta välittömästi edeltävinä viitenä vuonna, tapahtuneen prosentuaalisen muutoksen verran, ja arvo pyöristetään ylöspäin lähimpään 10 000 eurolla jaolliseen määrään.

Komission on ilmoitettava neuvostolle ja Euroopan parlamentille tarkistettavat vastuumäärät ja varmistettava, että ne julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

4. Jokaisen jäsenvaltion on perustettava tai valtuutettava elin suorittamaan korvausta ainakin vakuuttamisvelvollisuuden vastuurajoihin saakka omaisuusvahingoista tai henkilövahingoista, jotka on aiheuttanut tuntematon ajoneuvo tai ajoneuvo, jonka osalta ei ole täytetty 1 kohdassa tarkoitettua vakuuttamisvelvollisuutta.

Ensimmäisessä alakohdassa ei rajoiteta jäsenvaltioiden oikeutta pitää elimen suorittamaa korvausta ensisijaisena tai toissijaisena eikä oikeutta järjestää korvausvaatimusten sovittelua kyseisen elimen ja vahingosta korvausvastuussa olevan henkilön tai olevien henkilöiden ja muiden vakuutusenantajien tai sosiaaliturvalaitosten välillä, joilta vaaditaan korvausta vahingon kärsineelle samasta vahingosta. Jäsenvaltiot eivät kuitenkaan saa sallia elimen asettavan korvauksen maksamisen ehdoksi, että vahingon kärsijän on jollakin tavoin osoitettava vastuussa olevan henkilön olevan kyvyn maksamaan tai kieltäytyvän maksamasta.

5. Kaikissa tapauksissa vahingon kärsinyt voi kääntyä suoraan elimen puoleen, joka on vahingon kärsineeltä pyytämänsä tiedot saatuaan velvollinen antamaan tälle perustellun päätöksen korvauksen suorittamisesta.

Jäsenvaltiot voivat kuitenkin vapauttaa elimen maksamasta korvausta sellaisten henkilöiden vahingoista, jotka ovat vapaaehtoisesti nousseet vahingon tai vamman aiheuttaneeseen ajoneuvoon, jos elin voi osoittaa näiden tienneen ajoneuvon olevan vakuuttamaton.

6. Jäsenvaltiot voivat vapauttaa elimen korvauksen suorittamisesta tai rajoittaa korvauksen maksamista, jos kyseessä on tuntemattoman ajoneuvon aiheuttama omaisuusvahinko.

Jos elin on kuitenkin saman liikennevahingon, jossa tuntematon ajoneuvo aiheutti omaisuusvahinkoja, uhrille maksanut korvausta merkittävistä henkilövahingoista, jäsenvaltiot eivät voi vapauttaa elintä korvauksen maksamisesta omaisuusvahingoista sillä perusteella, että ajoneuvo on tuntematon. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin säätää enintään 500 euron omavastuusta, joka on omaisuusvahingon kärsijän vastuulla.

Edellytykset, joiden perusteella henkilövahinkojen katsotaan olevan merkittäviä, on määritettävä sen jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön tai hallinnollisten määräysten mukaisesti, jossa liikennevahinko tapahtuu. Tässä yhteydessä jäsenvaltiot voivat ottaa huomioon muun muassa sen, onko vahinko edellyttänyt sairaalahoitoa.

7. Jokaisen jäsenvaltion on sovellettava lakejaan, asetuksiaan ja hallinnollisia määräyksiään elimen suorittamiin korvauksiin, tämän kuitenkaan rajoittamatta muun vahingon kärsineelle edullisemmän käytännön soveltamista.

(*) EUVL L 149, 11.6.2005, s. 14

(**) EYVL L 257, 27.10.1995, s. 1, asetus sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1882/2003 (EUVL L 284, 31.10.2003, s. 1)."

3 artikla

Direktiivin 88/357/ETY muuttaminen

Kumotaan direktiivin 88/357/ETY 12 a artiklan 4 kohdan neljännen alakohdan toinen virke.

4 artikla

Direktiivin 90/232/ETY muuttaminen

Muutetaan direktiivi 90/232/ETY seuraavasti:

1) Lisätään 1 artiklaan ensimmäisen ja toisen kohdan väliin kohta seuraavasti:

"Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että mitään lakisääteistä määrystä tai vakuutuskirjan sisältämää sopimuslauseketta, jolla evätään korvaus matkustajalta sillä perusteella, että hän tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää, että ajoneuvon kuljettaja oli liikennevahingon aiheutuessa alkoholin tai muun huumaavan aineen vaikutuksen alaisena, ei sovelleta tällaisen matkustajan korvausvaatimuksiin."

2) Lisätään artikla seuraavasti:

"1 a artikla

Direktiivin 72/166/ETY 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua vakuutuksen on katettava sellaisille jalankulkijoille, pyöräilijöille sekä muille motorisoimattomille tienkäyttäjille aiheutuneet henkilö- ja omaisuusvahingot, jotka sellaisen liikennevahingon seurauksena, jossa moottoriajoneuvo on osallisena, ovat oikeutettuja korvaukseen kansallisen yksityisoikeuden mukaisesti. Tämä artikla ei vaikuta siviilioikeudelliseen vastuuseen eikä vahingonkorvauksen määrään."

3) Korvataan 2 artiklan ensimmäinen luetelmakohta seuraavasti:

"— kattavat yhden vakuutusmaksun perusteella ja koko sopimuskauden ajan koko yhteisön alueen, mukaan lukien ajan, jonka ajoneuvo on sopimuskauden aikana toisessa jäsenvaltiossa, ja"

4) Lisätään 4 a – 4 e artikla seuraavasti:

”4 a artikla

1. Poiketen siitä, mitä säädetään direktiivin 88/357/ETY (*) 2 artiklan d alakohdan toisessa luetelmakohdassa, jos ajoneuvo on toimitettu toisesta jäsenvaltiosta toiseen, jäsenvaltioksi, jossa riski sijaitsee, on katsottava ajoneuvon määränpääjäsenvaltio 30 päivän ajan siitä lähtien, kun ostaja on hyväksynyt toimituksen, vaikka ajoneuvoa ei olisi virallisesti rekisteröity määränpääjäsenvaltiossa.

2. Siinä tapauksessa, että vakuuttamaton ajoneuvo on osallisena liikennevahingossa tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna aikana, direktiivin 84/5/ETY 1 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu elin ajoneuvon määränpääjäsenvaltiossa on korvausvelvollinen sanotun direktiivin 1 artiklan mukaisesti.

4 b artikla

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusentottajalla on milloin tahansa oikeus pyytää todistus kolmansien osapuolten korvausvaatimuksista, jotka koskevat kyseisen vakuutus sopimuksen kattamaa ajoneuvoa tai ajoneuvoja, sopimussuhteen vähintään viideltä edelliseltä vuodelta tai todistus siitä, että korvausvaatimuksia ei ole ollut. Vakuutusyhtiön tai elimen, jonka jäsenvaltio on mahdollisesti nimenyt tarjoamaan pakollisia vakuutuksia tai antamaan kyseisiä todistuksia, on toimitettava tällainen todistus vakuutusentottajalle 15 päivän kuluessa pyynnöstä.

4 c artikla

Vakuutusyhtiöt eivät saa määrätä onnettomuudessa vahingon kärsineelle omavastuuta direktiivin 72/166/ETY 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua vakuutuksen osalta.

4 d artikla

Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että vahingon kärsineillä on direktiivin 72/166/ETY 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla vakuutetun ajoneuvon aiheuttamissa liikennevahingoissa oikeus vaatia korvausta suoraan vakuutusyhtiönsä, joka on myöntänyt vahingon aiheuttajalle vastuuvakuutuksen.

4 e artikla

Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön direktiivin 2000/26/EY (**) 4 artiklan 6 kohdassa säädetty menettely direktiivin 72/166/ETY 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti vakuutetun ajoneuvon aiheuttamiin liikennevahinkoihin liittyvien korvausvaatimusten käsittelemiseksi.

Jos kyse on onnettomuuksista, jotka voidaan käsitellä direktiivin 72/166/ETY 2 artiklan 2 kohdassa säädettyllä kansallisten vakuutusentottajain toimistojen järjestelmällä, jäsenvaltioiden on otettava käyttöön direktiivin 2000/26/EY 4 artiklan 6 kohdan mukainen menettely. Tämän menettelyn soveltamista varten kaikki viittaukset vakuutusyhtiöön ymmärretään viittaukseksi direktiivin 72/166/ETY 1 artiklan 3 kohdassa määriteltyihin kansallisiin vakuutusentottajien toimistoihin.

(*) Toinen neuvoston direktiivi 88/357/ETY, annettu 22 päivänä heinäkuuta 1988, muuta ensivakuutusta kuin henkivakuutusta koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta sekä säännöksistä, joilla helpotetaan palvelujen tarjoamisen vapauden tehokasta käyttämistä (EYVL L 172, 4.7.1988, s. 1), direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2000/26/EY (EYVL L 181, 20.7.2000, s. 65).

(**) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/26/EY, annettu 16 päivänä toukokuuta 2000, moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevien jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen lähentämisestä (neljäs liikennevakuutusdirektiivi) (EYVL L 181, 20.7.2000, s. 65).”;

5) Korvataan 5 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Rajoittamatta niille direktiivin 2000/26/EY nojalla kuuluvia velvollisuuksia jäsenvaltioiden on varmistettava, että mainitun direktiivin 5 artiklan mukaisesti perustetut tai hyväksytyt tietokeskukset antavat kyseisessä artiklassa tarkoitettua tietoa kaikille niille, jotka ovat osallisina jossakin direktiivin 72/166/ETY 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti vakuutetun ajoneuvon aiheuttamassa liikenneonnettomuudessa.”

*5 artikla***Direktiivin 2000/26/EY muuttaminen**

Muutetaan direktiivi 2000/26/EY seuraavasti:

1) Lisätään johdanto-osan 16 a kappale seuraavasti:

”(16 a) Vahingon kärsinyt voi tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 22 päivänä joulukuuta 2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 44/2001 (*) 11 artiklan 2 kohdan nojalla, kun se luetaan yhdessä 9 artiklan 1 kohdan b alakohdan kanssa, nostaa kanteen vastuuvakuutuksen antajaa vastaan siinä jäsenvaltiossa, jossa hänen kotipaikkansa on.

(*) EYVL L 12, 16.1.2001, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2245/2004 (EUVL L 381, 28.12.2004, s. 10).”;

2) Korvataan 4 artiklan 8 kohta seuraavasti:

”8. Korvausestajajan nimeäminen ei sinänsä merkitse direktiivin 92/49/ETY 1 artiklan b alakohdassa tarkoitettua sivukonttorin avaamista, eikä korvausestajajan myöskään katsota olevan direktiivin 88/357/ETY 2 artiklan c alakohdan mukainen toimipaikka tai

— tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden täytäntöönpanosta yksityisoikeuden alalla 27 päivänä syyskuuta 1968 tehdyn Brysselin yleissopimuksen (*) mukainen toimipaikka Tanskan osalta,

— asetuksen (EY) N:o 44/2001 mukainen toimipaikka muiden jäsenvaltioiden osalta.

(*) EYVL C 27, 26.1.1998, s. 1 (konsolidoitu versio).”;

3) Kumotaan 5 artiklan 1 kohdan a alakohdan 2 alakohdan ii alakohta.

4) Lisätään artikla seuraavasti:

”6 a artikla

Keskuselin

Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen helpottamiseksi, että korvausvaatimusten selvittämistä varten tarvittavat perustiedot ovat ajoissa vahingon kärsijöiden tai niiden vakuutusyriyten tai niiden laillisten edustajien saatavilla.

Nämä perustiedot on tarvittaessa saatettava saataville sähköisessä muodossa kussakin jäsenvaltiossa olevan keskusrekisterin kautta, ja niiden on oltava tapauksen asianosaisten saatavilla heidän nimenomaisesta pyynnöstään.”

6 artikla

Täytäntöönpano

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamiseksi tarvittavat lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 11 päivänä kesäkuuta 2007. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan.

Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltiot voivat perustamissopimuksen mukaisesti pitää voimassa tai saattaa voimaan säännöksiä, jotka ovat edullisempia vahingon kärsineelle kuin tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät säännökset.

3. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitettua kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset komissiolle.

7 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

8 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Strasbourgissa 11 päivänä toukokuuta 2005.

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies
J. P. BORRELL FONTELLES

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
N. SCHMIT

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2005/29/EY,

annettu 11 päivänä toukokuuta 2005,

sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla ja neuvoston direktiivin 84/450/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 97/7/EY, 98/27/EY ja 2002/65/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen

(EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta

(sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 95 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon, ⁽¹⁾

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Perustamissopimuksen 153 artiklan 1 kohdassa ja 3 kohdan a alakohdassa määrätään, että yhteisö myötävaikuttaa kuluttajansuojan korkean tason toteuttamiseen toimenpiteillä, jotka se toteuttaa perustamissopimuksen 95 artiklan nojalla.
- (2) Perustamissopimuksen 14 artiklan 2 kohdan mukaisesti sisämarkkinat käsittävät alueen, jolla ei ole sisäisiä rajoja ja jolla taataan tavaroiden ja palvelujen vapaa liikkuvuus sekä sijoittautumisvapaus. Hyvän kauppatavan mukaisten menettelyjen kehittäminen alueella, jolla ei ole varsinaisia sisärajoja, on välttämätöntä, jotta voidaan tukea jäsenvaltiosta toiseen suuntautuvan toiminnan kehittämistä.
- (3) Sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevissa jäsenvaltioiden laeissa on tuntuvia eroja, jotka voivat aiheuttaa merkittäviä kilpailun vääristymiä ja haitata sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa. Mainonnan alalla harhaanjohtavasta ja vertailevasta mainonnasta 10 päivänä syyskuuta

⁽¹⁾ EUVL C 108, 30.4.2004, s. 81.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 20. huhtikuuta 2004 (EUVL C 104 E, 30.4.2004, s. 261), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 15. marraskuuta 2004 (EUVL C 38 E, 15.2.2005, s. 1) ja Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 24. helmikuuta 2005 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Neuvoston päätös, tehty 12. huhtikuuta 2005.

1984 annetussa neuvoston direktiivissä 84/450/ETY ⁽³⁾ vahvistetaan vähimmäisvaatimukset harhaanjohtavaa mainontaa koskevan lainsäädännön yhdenmukaistamiseksi, mutta siinä ei estetä jäsenvaltioita pitämästä voimassa tai antamasta säännöksiä, joilla tarjotaan kattavampi suoja kuluttajille. Tämän vuoksi harhaanjohtavaa mainontaa koskevat jäsenvaltioiden säännökset ovat hyvin erilaisia.

- (4) Erot aiheuttavat epävarmuutta siitä, mitä kansallisia sääntöjä sovelletaan kuluttajien taloudellisia etuja vahingoittaviin sopimattomiin kaupallisiin menettelyihin, ja luovat monia esteitä, joilla on vaikutusta elinkeinonharjoittajiin ja kuluttajiin. Nämä esteet lisäävät sisämarkkinoiden vapauksien hyödyntämisestä elinkeinonharjoittajille aiheutuvia kustannuksia, etenkin kun liikkeenharjoittajat haluavat harjoittaa rajatylittävää markkinointia, mainoskampanjatoimintaa ja myynninedistämistä. Tällaiset esteet saavat myös kuluttajat epävarmoiksi oikeuksistaan ja heikentävät heidän luottamustaan sisämarkkinoihin.

- (5) Kun yhteisön tasolla ei ole olemassa yhdenmukaisia sääntöjä, rajatylittävään palvelujen ja tavaroiden tarjontaan tai sijoittautumisvapauteen kohdistuvat esteet voivat Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan olla perusteltavissa silloin, kun niillä pyritään suojelemaan yleisesti hyväksytyjä yleisen edun mukaisia tavoitteita ja kun esteet ovat oikeassa suhteessa näihin tavoitteisiin nähden. Perustamissopimuksen määräyksissä ja yhteisön johdetussa oikeudessa olevissa vapaata liikkuvuutta koskevissa säännöksissä vahvistettujen yhteisön tavoitteiden sekä kaupallista viestintää koskevan komission politiikan, kuten se on ilmaistu komission tiedonannossa "Kaupallista viestintää sisämarkkinoilla koskevan vihreän kirjan seuranta", mukaisesti tällaiset esteet olisi poistettava. Esteet voidaan poistaa ainoastaan vahvistamalla yhteisön tasolla yhdenmukaiset säännöt, joilla saavutetaan korkeatasoinen kuluttajansuoja, sekä selventämällä yhteisön tasolla tiettyjä oikeudellisia käsitteitä siinä määrin kuin tämä on tarpeen sisämarkkinoiden moitteetoman toiminnan varmistamiseksi ja oikeusvarmuuden vaatimuksen täyttämiseksi.

⁽³⁾ EYVL L 250, 19.9.1984, s. 17, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 97/55/EY (EYVL L 290, 23.10.1997, s. 18).

- (6) Tällä direktiivillä lähennetään jäsenvaltioiden lait, jotka koskevat kuluttajien taloudellisia etuja välittömästi vahingoittavia ja siten laillisesti toimivien kilpailijoiden taloudellisia etuja välillisesti vahingoittavia sopimattomia kaupallisia menettelyjä, sopimaton mainonta mukaan lukien. Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tällä direktiivillä suojellaan kuluttajia tällaisten sopimattomien kaupallisten menettelyjen olennaisilta seurauksilta mutta siinä todetaan, että joissakin tapauksissa vaikutus kuluttajiin saattaa olla merkityksetön. Sen soveltamis- tai vaikutusalaan eivät kuulu sellaiset kansalliset lait, jotka koskevat sopimattomia kaupallisia menettelyjä, jotka vahingoittavat ainoastaan kilpailijoiden taloudellisia etuja tai jotka liittyvät elinkeinonharjoittajien välisiin liiketapahtumiin. Suhteellisuusperiaatteen täysin huomioon ottaen jäsenvaltioilla on edelleen halutessaan mahdollisuus säännellä kyseisiä käytäntöjä yhteisön lainsäädäntöä noudattaen. Tämän direktiivin soveltamis- tai vaikutusalaan eivät kuulu myöskään direktiivin 84/450/ETY säännökset, jotka koskevat elinkeinonharjoittajia mutta ei kuluttajia harhauttavaa mainontaa tai vertailevaa mainontaa. Tällä direktiivillä ei myöskään ole vaikutusta hyväksytyihin mainos- ja markkinointikäytäntöihin, kuten lainmukaiseen tuotesijoitteluun, brandin differointiin tai houkuttimien tarjontaan, jotka voivat legitimiä muuttaa kuluttajien käsitystä tuotteesta ja vaikuttaa heidän käyttäytymiseensä heikentämättä heidän mahdollisuuttaan tehdä perusteltu ratkaisu.
- (7) Tässä direktiivissä puututaan kaupallisiin menettelyihin, joilla pyritään välittömästi vaikuttamaan kuluttajien kaupallisiin ratkaisuihin suhteessa tuotteisiin. Siinä ei puututa kaupallisiin menettelyihin, joilla on ensisijaisesti muu tarkoitus, kuten vuosikertomusten ja yritysesitysten kaltaiseen sijoittajille suunnattuun kaupalliseen viestintään. Siinä ei puututa makuasioihin ja säädyllisyyskysymyksiin liittyviin oikeudellisiin vaatimuksiin, jotka poikkeavat suuresti toisistaan eri jäsenvaltioissa. Kadulla tapahtuvan kaupallisen yhteydenoton kaltaisia kaupallisia menettelyjä voidaan pitää epätoivottavina jäsenvaltioissa kulttuurisista syistä. Jäsenvaltioiden pitäisi sen vuoksi jatkossakin voida yhteisön lainsäädäntöä noudattaen kieltää alueellaan kaupallisia menettelyjä makuasioihin ja säädyllisyyskysymyksiin liittyvistä syistä, vaikka kyseisillä menettelyillä ei rajoitettaisikaan kuluttajan valinnanvapautta. Tätä direktiiviä ja erityisesti siihen sisältyviä yleislausekkeita sovellettaessa olisi kiinnitettävä erityistä huomiota yksittäisen tapauksen olosuhteisiin.
- (8) Tällä direktiivillä suojellaan nimenomaisesti kuluttajien taloudellisia etuja elinkeinonharjoittajien sopimattomilta kaupallisilta menettelyiltä. Näin sillä myös välillisesti suojellaan laillisesti toimivia elinkeinonharjoittajia kilpailijoilta, jotka eivät noudata tämän direktiivin sääntöjä, ja siten taataan terve kilpailu sen koordinoimalla alalla. Samalla otetaan huomioon, että on olemassa muita kaupallisia menettelyjä, jotka eivät aiheuta haittaa kuluttajille, mutta voivat vahingoittaa kilpailijoita ja liikeasiakkaita. Komission olisi huolellisesti tarkasteltava, tarvitaanko epäterveen kilpailun alalla tämän direktiivin soveltamisalaa pidemmälle meneviä yhteisön toimia, ja tehtävä tarvittaessa säädösehdotus, joka kattaa nämä epäterveen kilpailun muut näkökohdat.
- (9) Tällä direktiivillä ei rajoiteta sopimattoman kaupallisen menettelyn vuoksi vahinkoa kärsineiden yksittäisiä toimia. Sillä ei myöskään rajoiteta yhteisön eikä jäsenvaltioiden sääntöjä, jotka koskevat sopimusoikeutta, teollis- ja tekijänoikeuksia, tuotteiden terveys- ja turvallisuusnäkökohtia, sijoittautumisedellytyksiä ja toimilupajärjestelmiä, mukaan lukien uhkapelitoimintaa koskevat yhteisön oikeuden mukaiset säännöt, yhteisön kilpailusääntöjä eikä niiden kansallisia täytäntöönpanosääntöjä. Jäsenvaltiot voivat siten pitää voimassa tai ottaa käyttöön kaupallisia käytäntöjä koskevia, esimerkiksi alkoholiin, tupakkaan tai lääkkeisiin liittyviä rajoituksia tai kieltöjä kuluttajien terveyden ja turvallisuuden suojelemiseksi alueellaan elinkeinonharjoittajan sijoittautumispaikasta riippumatta. Rahoituspalvelut ja kiinteä omaisuus edellyttävät monimutkaisuutensa ja niihin sisältyvien suurten riskien vuoksi yksityiskohtaisia vaatimuksia, elinkeinonharjoittajille asetettavat positiiviset velvoitteet mukaan luettuina. Tämän vuoksi tällä direktiivillä ei rahoituspalvelujen ja kiinteän omaisuuden alalla rajoiteta jäsenvaltioiden oikeutta antaa tätä direktiiviä tiukempia säännöksiä kuluttajien taloudellisten etujen suojelemiseksi. Tässä ei ole tarkoituksenmukaista säännellä jalometallituotteiden jalometallipitoisuuden varmentamista ja merkintää.
- (10) On tarpeen varmistaa, että tämä direktiivi on johdonmukaisessa suhteessa yhteisön nykyiseen lainsäädäntöön, varsinkin tapauksissa, joissa sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevia yksityiskohtaisia säännöksiä sovelletaan yksittäisiin sektoreihin. Tällä direktiivillä muutetaan direktiiviä 84/450/ETY, kuluttajansuojasta etäsopimuksissa 20 päivänä toukokuuta 1997 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 97/7/EY⁽¹⁾ ja kuluttajien etujen suojaamista tarkoittavista kieltokanteista 19 päivänä toukokuuta 1998 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 98/27/EY⁽²⁾ sekä kuluttajille tarkoitettujen rahoituspalveluiden etämyynnistä 23 päivänä syyskuuta 2002 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2002/65/EY⁽³⁾. Vastaavasti tätä direktiiviä sovelletaan ainoastaan, mikäli ei ole olemassa erityisiä yhteisön säännöksiä, joilla säädellään tiettyjä

(1) EYVL L 144, 4.6.1997, s. 19, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2002/65/EY (EYVL L 271, 9.10.2002, s. 16).

(2) EYVL L 166, 11.6.1998, s. 51, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2002/65/EY.

(3) EYVL L 271, 9.10.2002, s. 16.

sopimattomien kaupallisten menettelyjen näkökohtia, kuten tiedottamisvaatimuksia ja kuluttajille annettavan tiedon esittämismuotoa koskevia vaatimuksia. Tällä direktiivillä tarjotaan kuluttajille suojaa, kun erityistä alakohtaista yhteisön lainsäädäntöä ei ole olemassa, ja kielletään elinkeinonharjoittajia luomasta vääriä vaikutelmia tuotteiden luonteesta. Tämä on erityisen tärkeää, kun kyseessä ovat monimutkaiset tuotteet, joihin liittyy kuluttajan kannalta suuri riski, kuten tietyt rahoituspalvelutuotteet. Tällä direktiivillä täydennetään siis kuluttajien taloudellista etua haittaaviin kaupallisiin menettelyihin sovellettavaa yhteisön lainsäädäntöä.

- (11) Pitkälle menevällä lähentymisellä, joka toteutetaan lähentämällä tällä direktiivillä kansalliset säännökset, päästään korkeatasoiseen yhteiseen kuluttajansuojaan. Tässä direktiivissä vahvistetaan yksi kuluttajien taloudellista käyttäytymistä vääristävien sopimattomien kaupallisten menettelyjen yleinen kieltö. Siinä säädetään myös säännöt aggressiivisille kaupallisille menettelyille, joita ei tällä hetkellä säädellä yhteisön tasolla.
- (12) Yhdenmukaistaminen tuo tuntuvasti lisää oikeusvarmuutta sekä kuluttajien että elinkeinonharjoittajien osalta. Sekä kuluttajat että elinkeinonharjoittajat voivat luottaa yhtenäisiin, hyvin määriteltyihin oikeuskäsitteisiin perustuviin sääntelypuitteisiin, joilla säädellään sopimattomien kaupallisten menettelyjen kaikkia näkökohtia Euroopan unionissa. Näin poistetaan kuluttajien taloudellisia etuja vahingoittavia sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevien sääntöjen hajanaisuudesta aiheutuvat esteet ja mahdollistetaan sisämarkkinoiden toteuttaminen tällä alalla.
- (13) Jotta yhteisön tavoitteet saavutetaan sisämarkkinoiden esteet poistamalla, on tarpeen korvata jäsenvaltioiden erilaiset voimassa olevat yleislausekkeet ja oikeusperiaatteet. Tässä direktiivissä vahvistetun yhden yhteisen yleiskielon piiriin kuuluvat siksi kuluttajien taloudellista käyttäytymistä vääristävät sopimattomat kaupalliset menettelyt. Kuluttajien luottamuksen lisäämiseksi yleiskieltoa olisi sovellettava yhtäläisesti sekä niihin sopimattomiin kaupallisiin menettelyihin, joita esiintyy ilman minkäänlaista elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välistä sopimussuhdetta, että niihin, joita esiintyy sopimuksen tekemisen jälkeen ja sen täytäntöönpanon aikana. Yleiskieltoa täydentävät säännöt, jotka koskevat kahta selvästi yleisintä kaupallisten menettelyjen tyyppiä eli harhaanjohtavia kaupallisia menettelyjä ja aggressiivisia kaupallisia menettelyjä.
- (14) On suotavaa, että harhaanjohtaviin kaupallisiin menettelyihin kuuluvat ne menettelyt, harhaanjohtava mainonta mukaan lukien, jotka kuluttajaa harhauttamalla estävät häntä tekemästä perustellun ja täten tehokkaan valinnan.

Harhaanjohtavaa mainontaa koskevien jäsenvaltioiden lakien ja käytäntöjen mukaisesti tässä direktiivissä luokitellaan harhaanjohtavat menettelyt harhaanjohtaviin toimiin ja harhaanjohtaviin mainitsematta jättämiin. Mainitsematta jättämisten osalta tässä direktiivissä yksilöidään rajoitettu joukko keskeisiä tietoja, joita kuluttaja tarvitsee perustellun kaupallisen ratkaisun tekemiseen. Tällaisia tietoja ei tarvitse antaa mainoksissa, vaan ainoastaan silloin, jos elinkeinonharjoittaja tekee ostokehotuksen, joka on selkeästi määritelty käsite tässä direktiivissä. Tässä direktiivissä omaksuttu täydellisen yhdenmukaistamisen lähestymistapa ei estä jäsenvaltioita määrittämästä kansallisessa lainsäädännössä tiettyjen tuotteiden, esimerkiksi keräilyesineiden tai sähkölaitteiden, sellaisia pääominaisuuksia, joiden mainitsematta jättämisellä olisi olennainen merkitys ostokehotusta tehtäessä. Tällä direktiivillä ei pyritä supistamaan kuluttajan valinnanmahdollisuutta kieltämällä muiden tuotteiden kanssa samannäköisten tuotteiden myynnin edistäminen, paitsi jos samannäköisyys aiheuttaa kuluttajissa sekaannusta tuotteen kaupallisen alkuperän suhteen ja on sen vuoksi harhaanjohtavaa. Tällä direktiivillä ei tulisi rajoittaa yhteisön nykyistä lainsäädäntöä, jossa jäsenvaltioille annetaan nimenomaisesti mahdollisuus valita useiden kuluttajansuojaa koskevien sääntelyvaihtoehtojen välillä kaupallisten menettelyjen alalla. Erityisesti tällä direktiivillä ei tulisi rajoittaa henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla 12 päivänä heinäkuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/58/EY⁽¹⁾ 13 artiklan 3 kohdan soveltamista.

- (15) Kun yhteisön lainsäädännössä asetetaan kaupallista viestintää, mainontaa tai markkinointia koskevia tiedotusvaatimuksia, kyseistä tiedotusta pidetään tämän direktiivin mukaisesti olennaisena. Jäsenvaltioilla on mahdollisuus pitää voimassa tai lisätä tiedotusvaatimuksia, jotka liittyvät sopimusoikeuteen ja joilla on sopimusoikeudellisia seurauksia, jos tämä sallitaan nykyisten yhteisön lainsäädäntöön sisältyvien välineiden vähimmäislausekkeissa. Liitteessä II, joka ei ole tyhjentävä, on luettelo tällaisista yhteisön säännösten mukaisista tiedotusvaatimuksista. Ottaen huomioon, että tällä direktiivillä säädetään täydellisestä yhdenmukaistamisesta, ainoastaan yhteisön lainsäädännön mukaisia tiedotusvaatimuksia pidetään olennaisina tämän direktiivin 7 artiklan 5 kohtaa sovellettaessa. Jos jäsenvaltiot ovat ottaneet käyttöön tiedotusvaatimuksia, jotka vähimmäislausekkeiden perusteella vastaavat siitä, mitä yhteisön lainsäädännössä vaaditaan tai ylittävät sen, näiden lisätiedotusvaatimusten täyttämättä jättäminen ei merkitse tämän direktiivin mukaista harhaanjohtavaa mainitsematta jättämistä. Sen sijaan jäsenvaltiot voivat yhteisön lainsäädäntöön sisältyvien vähimmäislausekkeiden sen salliessa ottaa käyttöön tai pitää voimassa tiukempia säännöksiä, jotka ovat yhteisön oikeuden mukaisia, varmistaakseen kuluttajien yksilöllisten sopimusperusteisten oikeuksien suojan korkeamman tason.

(¹) EYVL L 201, 31.7.2002, s. 37.

- (16) Aggressiivisia kaupallisia menettelyjä koskevien säännösten piiriin olisi kuuluttava ne menettelyt, jotka merkittävästi vähentävät kuluttajan valinnanvapautta. Näitä menettelyjä ovat häirinnän, pakottamisen, fyysinen voimankäyttö mukaan luettuna, ja sopimattoman vaikuttamisen käyttäminen.
- (17) Oikeusvarmuuden lisäämiseksi on suotavaa nimetä ne kaupalliset menettelyt, joita pidetään kaikissa olosuhteissa sopimattomina. Liitteessä I on sen vuoksi täydellinen luettelo kaikista kyseisistä menettelyistä. Nämä ovat ainoat kaupalliset menettelyt, joita voidaan pitää sopimattomina ilman 5–9 artiklan säännöksiin perustuvaa tapauskohtaista arviointia. Luetteloa voidaan muuttaa vain muuttamalla tätä direktiiviä.
- (18) On tarpeen suojella kaikkia kuluttajia sopimattomilta kaupallisilta menettelyiltä; yhteisöjen tuomioistuimien on kuitenkin ratkaistessaan mainontaa koskevia asioita direktiivin 84/450/ETY hyväksymisen jälkeen katsonut olevan tarpeen tarkastella vaikutusta kuvitteelliseen, tyypilliseen kuluttajaan. Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti ja direktiiviin sisältyvän suojelun tehokkaan soveltamisen mahdollistamiseksi tässä direktiivissä otetaan mittapuuksi yhteisöjen tuomioistuimen tulkinnan mukainen valistunut, kohtuullisen tarkkaavainen ja huolellinen keskivertokuluttaja, ottaen huomioon sosiaaliset, kulttuuriset ja kielelliset tekijät, mutta siinä on myös säännöksiä, joilla estetään sellaisten kuluttajien hyväksikäyttö, jotka erityispiirteidensä vuoksi ovat erityisen alttiita sopimattomille kaupallisille menettelyille. Jos kaupallinen menettely on kuitenkin erityisesti suunnattu jollekin tietylle kuluttajaryhmälle, kuten lapsille, on toivottavaa, että kaupallisen menettelyn vaikutusta arvioidaan kyseiseen ryhmään kuuluvan keskivertohenkilön kannalta. Tämän vuoksi on kohtuullista sisällyttää niiden menettelyiden luetteloon, jotka ovat kaikissa tilanteissa sopimattomia, säännös, jolla lapsia suojellaan heihin suoraan kohdistetulta kohtuuttomalta ostopaineelta, kuitenkin kieltämättä kokonaan lapsille suunnattua mainontaa. Keskivertokuluttaja ei ole tilastollinen mittapuu. Kansallisten tuomioistuinten ja viranomaisten on yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntö huomioon ottaen käytettävä omaa harkintakykyään keskivertokuluttajan tyypillisen reaktion arvioimiseksi kussakin tapauksessa.
- (19) Jos kuluttajat ovat tiettyjen ominaisuuksiensa kuten ikänsä, henkisen tai fyysisen vajavaisuutensa tai herkkäuskoisuutensa vuoksi erityisen alttiita kaupallisen menettelyn tai sen perustana olevan tuotteen suhteen ja jos menettely todennäköisesti vääristää vain tällaisten kuluttajien taloudellista käyttäytymistä tavalla, jonka elinkeinonharjoittaja voi kohtuudella ennakoita, on tarpeen varmistaa heidän asianmukainen suojelunsa arvioimalla menettelyä kyseiseen ryhmään kuuluvan keskivertohenkilön näkökulmasta.
- (20) On aiheellista säätää käytännesääntöjen asemasta; niiden avulla elinkeinonharjoittajat voivat soveltaa tämän direktiivin periaatteita tehokkaasti yksittäisillä talouden aloilla. Aloilla, joilla on elinkeinonharjoittajien toimintaa sääteleviä pakollisia erityisvaatimuksia, on asianmukaista edellyttää sellaisissa myös alaa koskevien huolellisen ammatinharjoittamisen vaatimusten osoittamista. Valvonnalla, jota käytännesääntöjen ylläpitäjät harjoittavat kansallisella tai yhteisön tasolla sopimattomien kaupallisten menettelyjen eliminoimiseksi, voidaan mahdollisesti välttää hallinnolliset ja oikeustoimet, ja siksi sitä olisi edistettävä. Korkeatasoisen kuluttajansuojan saavuttamiseksi kuluttajajärjestöille voitaisiin tiedottaa käytännesäännöistä ja ne voitaisiin ottaa mukaan käytännesääntöjen laatimiseen.
- (21) Henkilöillä ja organisaatioilla, joilla kansallisen lainsäädännön mukaan on oikeutettu etu asiassa, on oltava oikeus-suojakeinot sopimattomien kaupallisten menettelyjen saattamiseksi joko tuomioistuimen tai sellaisen hallintoviranomaisen käsiteltäväksi, jolla on toimivalta ratkaista kanteet tai ryhtyä tarkoituksenmukaisiin oikeustoimiin. Vaikka todistustaakka onkin määriteltävä kansallisessa lainsäädännössä, on tarpeen kuitenkin antaa tuomioistuimille ja hallintoviranomaisille oikeus vaatia, että elinkeinonharjoittajat esittävät todisteita esittämiensä tosiasiaväittämien oikeellisuudesta.
- (22) On tarpeen, että jäsenvaltiot säätävät tämän direktiivin säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista, ja niiden on varmistettava, että ne pannaan täytäntöön. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.
- (23) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla toteuttaa suunnitellun toiminnan tavoitteita, eli sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevista kansallisista laeista sisämarkkinoiden toiminnalle aiheutuvien esteiden poistamista ja korkeatasoisen yhteisen kuluttajansuojan tarjoamista lähentämällä sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevia jäsenvaltioiden lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen sisämarkkinoiden esteiden poistamiseksi ja korkeatasoisen yhteisen kuluttajansuojan saavuttamiseksi.
- (24) Tätä direktiiviä on syytä tarkastella uudelleen sen varmistamiseksi, että sillä puututaan sisämarkkinoiden esteisiin ja saavutetaan korkeatasoinen kuluttajansuoja. Uudelleen tarkastelun seurauksena voi olla, että komissio antaa ehdotuksen tämän direktiivin muuttamisesta, esimerkiksi siten,

että 3 artiklan 5 kohdassa säädetyn poikkeuksen voimasaoloa jatketaan tietyksi ajaksi ja/tai siten, että muuta kuluttajansuojalainsäädäntöä muutetaan ottaen huomioon komission kuluttajansuojastrategian mukainen sitoumus tarkastella uudelleen olemassa olevaa yhteisön säännöstöä korkeatasoisen yhteisen kuluttajansuojan saavuttamiseksi.

- (25) Tässä direktiivissä kunnioitetaan ja noudatetaan erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja perusoikeuksia ja periaatteita,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Tarkoitus

Tämän direktiivin tarkoituksena on tukea sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja saavuttaa korkeatasoinen kuluttajansuoja lähentämällä jäsenvaltioiden lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset, jotka koskevat kuluttajien taloudellisia etuja vahingoittavia sopimattomia kaupallisia menettelyjä.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- a) "kuluttajalla" luonnollista henkilöä, joka tämän direktiivin alaan kuuluvissa kaupallisissa menettelyissä toimii tarkoituksessa, joka ei kuulu hänen elinkeino-, liike-, käsiteollisuus- tai ammattitoimintaansa;
- b) "elinkeinonharjoittajalla" luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka tämän direktiivin alaan kuuluvissa kaupallisissa menettelyissä toimii tarkoituksessa, joka liittyy hänen elinkeino-, liike-, käsiteollisuus- tai ammattitoimintaansa, ja elinkeinonharjoittajan nimissä tai puolesta toimivaa henkilöä;
- c) "tuotteella" tavaraa tai palvelua, kiinteä omaisuus, oikeudet ja velvoitteet mukaan luettuina;
- d) "elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisillä kaupallisilla menettelyillä" (jäljempänä myös "kaupallisilla menettelyillä") elinkeinonharjoittajan tointa, mainitsematta jättämistä, käyttäytymistä tai edustamista, kaupallista viestintää, mukaan lukien mainontaa ja markkinointia, joka liittyy välittömästi tuotteen myynnin edistämiseen, myymiseen tai toimittamiseen kuluttajille;
- e) "kuluttajien taloudellisen käyttäytymisen olennaisella vääristämisellä" kaupallisen menettelyn käyttämistä heikentämään tuntuvasti kuluttajan kykyä tehdä perusteltu päätös, mikä saa kuluttajan tekemään sellaisen kaupallisen ratkaisun, johon hän ei muuten olisi päätenyt;
- f) "käytännėsäännöillä" sopimusta tai jäsenvaltioiden laeista, asetuksista ja hallinnollisista määräyksistä riippumatonta sääntöä, joka määrittelee niiden elinkeinonharjoittajien käyttäytymisen, jotka sitoutuvat noudattamaan sääntöjä yhden tai useamman erityisen kaupallisen menettelyn tai liiketoiminnan alan osalta;
- g) "käytännėsääntöjen ylläpitäjällä" tahoja, mukaan lukien elinkeinonharjoittaja tai elinkeinonharjoittajien ryhmä, joka vastaa käytännėsääntöjen laatimisesta ja tarkistamisesta ja/tai sen valvomisesta, että ne, jotka ovat sitoutuneet sääntöihin, noudattavat niitä;
- h) "huolellisella ammatinharjoittamisella" sellaista erikoistaidon ja huolellisuuden tasoa, jota elinkeinonharjoittajan voidaan kohtuudella odottaa osoittavan kuluttajia kohtaan ja joka vastaa rehellistä markkinatapaa ja/tai vilpittömässä mielessä toimimisen yleistä periaatetta elinkeinonharjoittajan toimialalla;
- i) "ostokehotuksella" kaupallista viestiä, jossa ilmaistaan tuotteen ominaispiirteet ja hinta käytetyllä kaupallisen viestinnän keinolle asianmukaisella tavalla ja näin mahdollistetaan kuluttajalle ostoksen tekeminen;
- j) "sopimattomalla vaikuttamisella" valta-aseman käyttämistä suhteessa kuluttajaan painostamistarkoituksessa, ilman että välttämättä käytettäisiin tai uhattaisiin käyttää fyysistä voimaa, tavalla, joka merkittävästi rajoittaa kuluttajan kykyä tehdä perusteltu ratkaisu;
- k) "kaupallisella ratkaisulla" ratkaisua, jonka kuluttaja tekee siitä, aikooko hän ostaa sekä miten ja millä ehdoilla hän ostaa, maksaa kokonaisuudessaan tai osittain, pitää tuotteen tai luopua siitä tai käyttää sopimuksesta johtuvaa tuotteeseen kohdistuvaa oikeutta, tai siitä, päättääkö kuluttaja toimia tai pidettyä toimimasta;
- l) "säännellyllä ammatilla" yhdestä tai useammasta toiminnan lajista koostuvaa ammattitoimintaa, jonka aloittamiseksi tai harjoittamiseksi tai jonka jotakin harjoittamisen muotoa var-ten edellytetään suoraan tai välillisesti lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten mukaisesti määrättyä ammattipätevyyttä.

3 artikla

Soveltamisala

1. Tätä direktiiviä sovelletaan 5 artiklassa tarkoitettuihin elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisiin sopimattomiin kaupallisiin menettelyihin ennen jotakin tuotetta koskevaa liiketoimintaa ja sen jälkeen.

2. Tällä direktiivillä ei rajoiteta sopimusoikeutta eikä erityisesti sopimuksen pätevyyttä, tekemistä tai vaikutusta koskevia sääntöjä.

3. Tällä direktiivillä ei rajoiteta yhteisön tai jäsenvaltioiden sääntöjä, jotka liittyvät tuotteiden terveys- ja turvallisuusnäkökohtiin.

4. Jos tämän direktiivin säännökset ovat ristiriidassa sopimattomien kaupallisten menettelyjen yksittäisiä näkökohtia säätelevien muiden yhteisön sääntöjen kanssa, jälkimmäisillä on etusija ja niitä sovelletaan kyseisiin yksittäisiin näkökohtiin.

5. Jäsenvaltiot voivat kuuden vuoden ajan 12 päivästä kesäkuuta 2007 lähtien jatkaa tämän direktiivin mukaisen lähentämisen alalla tätä direktiiviä rajoittavampien tai ohjailevampien kansallisten säännösten soveltamista, joilla säännöksillä pannaan täytäntöön yhdenmukaistamisen vähimmäistasoa koskevia lausekkeita sisältäviä direktiivejä. Näiden säännösten on oltava olennaisia riittävän kuluttajansuojan varmistamiseksi sopimattomia kaupallisia menettelyitä vastaan, ja niiden on oltava oikeassa suhteessa tämän tavoitteen saavuttamiseen. Jäljempänä 18 artiklassa tarkoitettuun uudelleen tarkasteluun voi, jos katsotaan tarpeelliseksi, sisältyä ehdotus tämän poikkeuksen voimassaolon jatkamisesta tietyksi rajoitetuksi ajaksi.

6. Jäsenvaltioiden on viipymättä toimitettava komissiolle kansalliset säännökset, joita ne soveltavat 5 kohdan nojalla.

7. Tällä direktiivillä ei rajoiteta tuomioistuinten lainkäyttövaltaa koskevien sääntöjen soveltamista.

8. Tällä direktiivillä ei rajoiteta mahdollisia sijoittautumista tai toimilupajärjestelmiä koskevia edellytyksiä eikä hyvää ammattitapaa koskevia sääntöjä tai muita säänneltyjä ammatteja sääteleviä erityissääntöjä, joiden tarkoituksena on korkeiden rehellisyyttä koskevien vaatimusten ylläpitäminen ammattikunnan puolesta ja joita jäsenvaltiot voivat yhteisön lainsäädännön mukaisesti asettaa ammattikunnalle.

9. Direktiivissä 2002/65/EY määriteltyjen rahoituspalvelujen sekä kiinteän omaisuuden osalta jäsenvaltiot voivat asettaa vaatimuksia, jotka ovat ohjailevampia tai rajoittavampia kuin tämä direktiivi alalla, jota se lähentää.

10. Tätä direktiiviä ei sovelleta jalometallituotteiden jalometallipitoisuuden varmentamista ja merkintää koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten soveltamiseen.

4 artikla

Sisämarkkinat

Jäsenvaltiot eivät saa rajoittaa palveluiden tarjonnan vapautta eivätkä tavaroiden vapaata liikkumista tämän direktiivin yhdenmukaistamisen alaan kuuluvista syistä.

2 LUKU

SOPIMATTOMAT KAUPALLISET MENETTELYT

5 artikla

Sopimattomien kaupallisten menettelyjen kieltäminen

1. Sopimattomat kaupalliset menettelyt ovat kiellettyjä.
2. Kaupallinen menettely on sopimaton, mikäli:
 - a) se on huolellisen ammatinharjoittamisen vaatimusten vastainen;
 - ja
 - b) se vääristää olennaisesti tai on omiaan vääristämään olennaisesti menettelyn saavutettavissa tai kohteena olevan keskivertokuluttajan tai, kun kaupallinen menettely on suunnattu tietyille kuluttajaryhmälle, ryhmään kuuluvan keskivertohenkilön taloudellista käyttäytymistä tuotteeseen nähden.

3. Kaupallisia menettelyjä, jotka todennäköisesti vääristävät olennaisesti vain selkeästi tunnustettavissa olevan kuluttajaryhmän taloudellista käyttäytymistä, joka on erityisen altis käytännön tai sen perustana olevan tuotteen suhteen henkisen tai fyysisen vajaavaisuutensa, ikänsä tai herkkäuskaisuutensa vuoksi tavalla, jonka elinkeinonharjoittajan voidaan kohtuudella odottaa ennakoivan, arvioidaan kyseiseen ryhmään kuuluvan keskivertohenkilön näkökulmasta. Tällä ei rajoiteta yleisiä ja lainmukaisia mainontakäytäntöjä, joiden mukaisesti voidaan esittää liioittelevia väitteitä tai väitteitä, joita ei ole tarkoitus ymmärtää kirjaimellisesti.

4. Sopimattomia ovat erityisesti kaupalliset menettelyt, jotka ovat:

a) harhaanjohtavia 6 ja 7 artiklassa esitetyn mukaisesti;

tai

b) aggressiivisia 8 ja 9 artiklassa esitetyn mukaisesti.

5. Liitteessä I on luettelo niistä kaupallisista menettelyistä, joita pidetään kaikissa olosuhteissa sopimattomina. Samaa luetteloa on sovellettava kaikissa jäsenvaltioissa ja sitä voidaan muuttaa ainoastaan muuttamalla tätä direktiiviä.

1 Jakso

Harhaanjohtavat kaupalliset menettelyt

6 artikla

Harhaanjohtavat toimet

1. Kaupallista menettelyä pidetään harhaanjohtavana, jos se sisältää virheellistä tietoa ja on siten totuuden vastainen tai jos se millään tavoin, yleinen esitystapa mukaan luettuna, harhauttaa tai on omiaan harhauttamaan keskivertokuluttajaa, vaikka tieto olisi-kin tosiasiallisesti virheetön jonkin seuraavassa esitetyn seikan osalta, ja jos se joka tapauksessa saa tai todennäköisesti saa hänet tekemään kaupallisen ratkaisun, jota hän ei muuten olisi tehnyt:

a) tuotteen olemassaolo tai sen luonne;

b) tuotteen pääominaisuudet, kuten sen saatavuus, edut, riskit, suorittaminen, koostumus, lisävarusteet, myynninjälkeinen asiakastuki ja valitusten käsittely, valmistus- tai suoritustapa ja -ajankohta, toimitus, käyttökelpoisuus, käyttötarkoitus, määrä, tuote-erittely, maantieteellinen tai kaupallinen alkuperä tai tulokset, joita sitä käyttämällä odotetaan saavutettavan, taikka tuotteelle tehtyjen testien tai tarkastusten tulokset ja olennaiset piirteet;

c) elinkeinonharjoittajan sitoumusten laajuus, kaupallisen menettelyn perusteet ja myyntiprosessin luonne, maininta tai tunnus, joka liittyy tuotteen tai elinkeinonharjoittajan suoraan tai välilliseen sponsorointiin tai hyväksyntään;

d) hinta tai sen laskentatapa tai erityinen hintaetus;

e) huollon, osan, vaihtamisen tai korjauksen tarve;

f) elinkeinonharjoittajan tai hänen edustajansa luonne, ominaisuudet ja oikeudet, kuten henkilöllisyys ja varallisuus, pätevyys, asema, hyväksyntä, kytkentä tai yhteys ja hänen omistamansa teolliset, kaupalliset ja immateriaalioikeudet tai saamansa palkinnot ja tunnustukset;

g) kuluttajan oikeudet, mukaan lukien oikeus korvaukseen tai hyvitykseen sellaisena kuin niistä on säädetty kulutustavaroitten kauppaa ja niihin liittyviä takuita koskevista tietyistä seikoista 25 päivänä toukokuuta 1999 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 1999/44/EY⁽¹⁾, tai kuluttajan mahdollisesti kohtaamat riskit.

2. Kaupallista menettelyä pidetään harhaanjohtavana myös, mikäli se asiayhteydessä, kun otetaan huomioon kaikki seikat ja olosuhteet, näin saa tai todennäköisesti saa keskivertokuluttajan tekemään kaupallisen ratkaisun, jota hän ei muuten olisi tehnyt, ja mikäli siihen liittyy:

a) tuotteen markkinointi, mukaan lukien vertaileva mainonta, joka aiheuttaa sekaannusta kilpailijan tuotteiden, tavaramerkkien, kaupanimitysten ja muiden erottavien tunnusten kanssa;

b) sellaisten sitoumusten noudattamatta jättäminen, jotka sisältyvät käytännesääntöihin, joita elinkeinonharjoittajat ovat sitoutuneet noudattamaan, mikäli:

i) sitoumus ei ole pyrkimysluonteinen vaan vakaa ja todennettavissa oleva;

ja

ii) elinkeinonharjoittaja ilmoittaa kaupallisen menettelyn yhteydessä, että hän noudattaa käytännesääntöjä.

7 artikla

Harhaanjohtavat mainitsematta jättämiset

1. Kaupallista menettelyä pidetään harhaanjohtavana, jos sen asiayhteydessä, kun otetaan huomioon kaikki seikat ja olosuhteet sekä viestintävälineen rajoitukset, jätetään mainitsematta olennaisia tietoja, joita keskivertokuluttaja tarvitsee asiayhteyden mukaan perustellun kaupallisen ratkaisun tekemiseen, ja jos se näin saa tai todennäköisesti saa keskivertokuluttajan tekemään kaupallisen ratkaisun, jota hän ei muuten olisi tehnyt.

⁽¹⁾ EYVL L 171, 7.7.1999, s. 12.

2. Harhaanjohtavana mainitsematta jättämisenä, ottaen huomioon 1 kohdassa kuvatut seikat, pidetään myös sitä, jos elinkeinonharjoittaja salaa tai antaa epäselvällä, käsittämättömällä tai moniselitteisellä tavalla tai väärään aikaan kyseisessä kohdassa tarkoitettua olennaista tietoa taikka jättää mainitsematta kaupallisen menettelyn kaupallisen tarkoituksen, ellei se ilmene asiayhteydestä, mikäli jommassakummassa tapauksessa se saa tai todennäköisesti saa keskivertokuluttajan tekemään kaupallisen ratkaisun, jota hän muuten ei olisi tehnyt.

3. Jos kaupallisen menettelyn ilmoittamisessa käytettävä väline asettaa paikkaan tai aikaan liittyviä rajoituksia, nämä rajoitukset sekä elinkeinonharjoittajan mahdollisesti toteuttamat toimenpiteet tietojen välittämiseksi kuluttajille muilla tavoin otetaan huomioon päätettäessä siitä, onko tietoja jätetty mainitsematta.

4. Ostokehotuksissa pidetään olennaisina seuraavia tietoja, jolleivät ne ilmene asiayhteydestä:

- a) tuotteen pääominaisuudet siinä laajuudessa kuin viestintävälineen ja tuotteen kannalta on asianmukaista;
- b) elinkeinonharjoittajan maantieteellinen osoite ja henkilöllisyys, kuten esimerkiksi hänen toiminimensä ja tarvittaessa sen elinkeinonharjoittajan maantieteellinen osoite ja henkilöllisyys, jonka puolesta hän toimii;
- c) hinta veroineen tai, ellei tuotteen luonteesta johtuen hintaa voida kohtuudella laskea etukäteen, hinnan laskutapa sekä tapauksen mukaan kaikki muut rahti-, toimitus- tai postimaksut tai, ellei näitä kustannuksia voida kohtuudella laskea etukäteen, se seikka, että kuluttaja voi joutua maksamaan tällaisia lisämaksuja;
- d) maksujärjestelyt, toimitus, suorittaminen ja valitusten käsittelyihin sovellettava käytäntö, mikäli ne poikkeavat huolellisen ammatinharjoittamisen vaatimuksista;
- e) kun tuotteisiin ja liiketoimiin liittyy irtisanomis- tai peruuttamisoikeus, maininta tästä oikeudesta.

5. Yhteisön lainsäädännössä vahvistettuja kaupallista viestintää, mainontaa tai markkinointia mukaan luettuna, koskevia tiedotusvaatimuksia pidetään olennaisina. Liitteessä II, joka ei ole tyhjentyvä, on luettelo tällaisista vaatimuksista.

2 Jakso

Aggressiiviset kaupalliset menettelyt

8 artikla

Aggressiiviset kaupalliset menettelyt

Kaupallista menettelyä pidetään aggressiivisena, jos se asiayhteydessä, kun otetaan huomioon kaikki seikat ja olosuhteet, häirinnän, pakottamisen, fyysinen voimankäyttö mukaan luettuna, tai sopimattoman vaikuttamisen keinoin merkittävästi heikentää tai on omiaan merkittävästi heikentämään keskivertokuluttajan valinnanvapautta tai käyttäytymistä suhteessa tuotteeseen ja näin saa tai todennäköisesti saa hänet tekemään kaupallisen ratkaisun, jota hän ei muuten olisi tehnyt.

9 artikla

Häirinnän, pakottamisen ja sopimattoman vaikuttamisen käyttäminen

Määritettäessä, käytetäänkö kaupallisessa menettelyssä häirintää, pakottamista, fyysinen voimankäyttö mukaan luettuna, tai sopimatonta vaikuttamista, huomioon otetaan:

- a) sen ajoitus, tapahtumapaikka, luonne ja kesto;
- b) uhkaava tai halventava kielenkäyttö tai käyttäytyminen;
- c) elinkeinonharjoittajan vaikuttaminen tuotetta koskevaan kuluttajan ratkaisuun käyttämällä tiedossaan olevia vastoinkäymisiä tai seikkoja, jotka ovat niin vakavia, että ne heikentävät kuluttajan arvostelukykyä;
- d) elinkeinonharjoittajan asettamat vaikeat ja kohtuuttomat sopimuksen ulkopuoliset esteet, kun kuluttaja haluaa käyttää sopimukseen sisältyviä oikeuksiaan, mukaan lukien oikeutta päättää sopimus tai vaihtaa tuotetta tai elinkeinonharjoittajaa;
- e) uhkaus ryhtyä toimiin, jotka eivät ole laillisesti mahdollisia.

3 LUKU

KÄYTÄNNESÄÄNNÖT

10 artikla

Käytännösäännöt

Tällä direktiivillä ei estetä käytännösääntöjen ylläpitäjiä harjoittamasta sopimattomien kaupallisten menettelyjen valvontaa, johon jäsenvaltiot saavat kannustaa, eikä 11 artiklassa tarkoitettuja henkilöitä tai yhteisöjä kääntymästä tällaisten toimielinten puoleen, jos asian käsittely näissä elimissä täydentää kyseisessä artiklassa tarkoitettua tuomioistuin- tai hallintomenettelyä.

Valvojan elimen puoleen kääntyminen ei missään tapauksessa merkitse lupumista 11 artiklassa tarkoitettusta oikeus- tai hallintoviranomaisen puoleen kääntymisestä.

4 LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

11 artikla

Täytäntöönpano

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että käytettävissä on riittävät ja tehokkaat keinot sopimattomien kaupallisten menettelyjen torjumiseksi, jotta tämän direktiivin säännöksiä noudatetaan kuluttajien edun edellyttämällä tavalla.

Näihin keinoihin kuuluvat säännökset, joiden mukaisesti sellaiset henkilöt tai yhteisöt, joiden etua sopimattomien kaupallisten menettelyjen torjuminen kansallisen lainsäädännön mukaisesti koskee, kilpailijat mukaan luettuina, voivat

- a) ryhtyä oikeudellisiin toimiin tällaisten sopimattomien kaupallisten menettelyjen suhteen;

ja/tai

- b) saattaa tällaiset sopimattomat kaupalliset menettelyt sellaisen hallintoviranomaisen käsiteltäväksi, jolla on toimivalta joko ratkaista valitukset tai panna vireille asianmukainen oikeudenkäynti asiassa.

Kunkin jäsenvaltion on ratkaistava, kumpi näistä mahdollisuuksista on käytettävissä ja onko tuomioistuimilla tai hallintoviranomaisilla oikeus vaatia, että valituksen käsittelyssä on turvauduttava muihin olemassa oleviin keinoihin, joihin luetaan myös 10 artiklassa tarkoitettut menettelyt, ennen asian ottamista

ratkaistavaksi. Keinot ovat käytettävissä riippumatta siitä, ovatko asianomaiset kuluttajat sen jäsenvaltion alueella, jossa elinkeinonharjoittaja sijaitsee, vai jossakin toisessa jäsenvaltiossa.

Kunkin jäsenvaltion on ratkaistava:

- a) voidaanko nämä oikeuskeinot ottaa käyttöön erikseen tai yhdessä useita samalla talouden alalla toimivia elinkeinonharjoittajia vastaan;

ja

- b) voidaanko nämä oikeuskeinot ottaa käyttöön käytännösääntöjen ylläpitäjää vastaan silloin, kun asianomaisissa käytännösäännöissä edistetään oikeudellisten vaatimusten noudattamista jättämistä.

2. Jäsenvaltioiden on 1 kohdassa tarkoitettujen säännösten nojalla annettava tuomioistuimille tai hallintoviranomaiselle tapauksissa, joissa ne pitävät sitä kaikkien asiaan liittyvien etujen ja etenkin yleisen edun kannalta tarpeellisena, toimivalta

- a) määrätä sopimattomat kaupalliset menettelyt lopetettavaksi tai hakea tuomioistuimelta päätöstä niiden lopettamisesta,

tai

- b) kieltää sopimaton kaupallinen menettely tai hakea tuomioistuimelta päätöstä menettelyn kieltämisestä, jollei menettelyä vielä ole käytetty mutta sen käyttäminen on odotettavissa,

vaikka tosiasiallisen vahingon syntymistä taikka elinkeinonharjoittajan tahallisuutta tai huolimattomuutta ei olisi näytetty.

Jäsenvaltioiden on myös säädettävä kiireellisestä menettelystä, jota noudattaen ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut toimenpiteet voidaan toteuttaa

— joko väliaikaisina,

tai

— lopullisina

siten, että kukin jäsenvaltio saa valita jommankumman näistä kahdesta vaihtoehdosta.

Lisäksi jäsenvaltiot voivat, poistaakseen sopimattomien kaupallisten menettelyjen pysyvät vaikutukset, antaa tuomioistuimille tai hallintoviranomaisille, jos kaupalliset menettelyt on lopullisella päätöksellä määrätty lopetettavaksi, toimivallan

a) määrätä kyseinen päätös kokonaan tai osittain julkaistavaksi tarkoituksenmukaiseksi katsomassaan muodossa;

b) määrätä lisäksi oikaisu julkaistavaksi asiassa.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen hallintoviranomaisten tulee

a) olla kokoonpanoltaan sellaisia, että niiden puolueettomuudesta ei ole epäilyksiä;

b) saada riittävät toimivaltuudet valitusten johdosta tekemiensä päätösten noudattamisen tehokasta valvomista ja turvaamista varten;

c) säännönmukaisesti perustella päätöksensä.

Jos 2 kohdassa tarkoitettua toimivaltaa käyttää yksinomaan hallintoviranomainen, sen päätökset tulee aina perustella. Lisäksi tällöin on säädettävä menettelystä, jolla viranomaisen toimivallan virheellinen tai sopimaton käyttö tai käyttämisen laiminlyönti voidaan saattaa tuomioistuimen tutkittavaksi.

12 artikla

Tuomioistuimet ja hallintoviranomaiset: väittämien osoittaminen oikeiksi

Jäsenvaltioiden on annettava tuomioistuimille tai hallintoviranomaisille 11 artiklassa tarkoitetuissa riita-asioissa tai hallintomenettelyissä toimivalta

a) vaatia elinkeinonharjoittajaa näyttämään toteen kaupalliseen menettelyyn liittyvien tosiasiaväittämien paikkansapitävyys, jos se elinkeinonharjoittajan ja menettelyn muiden asianosaisten oikeudet edut sekä kyseiseen tapaukseen liittyvät seikat huomioon ottaen on aiheellista;

ja

b) katsoa tosiasiaväittämät virheellisiksi, jollei a alakohdan mukaisesti vaadittua näyttöä esitetä tai jos tuomioistuin tai hallintoviranomainen pitää sitä riittämättömänä.

13 artikla

Seuraamukset

Jäsenvaltioiden on säädettävä tämän direktiivin mukaisesti annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ne pannaan täytäntöön. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

14 artikla

Direktiivin 84/450/ETY muuttaminen

Muutetaan direktiivi 84/450/ETY seuraavasti:

1) Korvataan 1 artikla seuraavasti:

"1 artikla

Tämän direktiivin tarkoituksena on suojella elinkeinonharjoittajia harhaanjohtavalta mainonnalta ja sen kohtuuttomilta seurauksilta sekä vahvistaa ne edellytykset, joiden toteutuessa vertaileva mainonta on sallittua."

2) 2 artiklassa:

— Korvataan 3 kohta seuraavasti:

"3. 'myyjällä tai toimittajalla' (jäljempänä 'elinkeinonharjoittajalla') tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka toimii sellaisessa tarkoituksessa, joka liittyy hänen elinkeino-, liike-, käsiteollisuus- tai ammattitoimintaansa ja elinkeinonharjoittajan nimissä tai puolesta toimivaa henkilöä";

— Lisätään kohta seuraavasti:

"4. 'käytännesääntöjen ylläpitäjällä' tarkoitetaan tahoa, mukaan lukien elinkeinonharjoittaja tai elinkeinonharjoittajien ryhmä, joka vastaa käytännesääntöjen laatimisesta ja tarkistamisesta ja/tai sen valvomista, että ne, jotka ovat sitoutuneet sääntöihin, noudattavat niitä."

3) Korvataan 3 a artikla seuraavasti:

”3 a artikla

1. Vertaileva mainonta on vertailun osalta sallittua, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) se ei ole tämän direktiivin 2 artiklan 2 kohdassa, 3 artiklassa ja 7 artiklan 1 kohdassa tai sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla 11 päivänä toukokuuta 2005 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/29/EY 6 ja 7 artiklassa tarkoitettua harhaanjohtavaa mainontaa (*);
- b) siinä verrataan samoja tarpeita tyydyttäviä tai samaan tarkoitukseen aiottuja tavaroita tai palveluja;
- c) siinä vertaillaan puolueettomasti näiden tavaroiden tai palvelujen yhtä tai useampaa olennaista, merkityksellistä, todennettavissa olevaa ja edustavaa piirrettä, joihin voi kuulua myös hinta;
- d) siinä ei vähätellä tai panetella kilpailijan tavaramerkkiä, kaupanimeä, muuta erottavaa tunnusta, tavaroita, palveluja, toimintaa tai olosuhteita;
- e) alkuperänimityksellä varustettujen tuotteiden osalta vertailu kohdistuu kussakin tapauksessa tuotteisiin, joiden nimitys on sama;
- f) siinä ei käytetä epäoikeutetusti hyväksi kilpailijan tavaramerkin, kaupanimityksen tai muiden erottavien tunnusten tunnetta taikka kilpailevan tuotteen alkuperänimitystä;
- g) siinä ei esitetä tavaroita tai palveluja sellaisten tavaroiden tai palvelujen jäljitelminä tai toisintoina, joilla on suojattu tavaramerkki tai kaupallinen nimi;
- h) siinä ei aiheuteta sekaannusta elinkeinonharjoittajien keskuudessa mainostajan ja kilpailijan välillä tai mainostajan ja kilpailijan tavaramerkkien, kaupanimitysten, muiden erottavien tunnusten, tavaroiden tai palvelujen välillä.

4) Korvataan 4 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että käytettävissä on riittävät ja tehokkaat keinot harhaanjohtavan mainonnan torjumiseksi ja vertailevaa mainontaa koskevien säännösten noudattamiseksi elinkeinonharjoittajien ja kilpailijoiden edun edellyttämällä tavalla. Näihin keinoihin kuuluvat säännökset, joiden mukaisesti sellaiset henkilöt tai yhteisöt, joiden etua harhaanjohtavan mainonnan kieltäminen tai vertailevan mainonnan säänteleminen kansallisen lainsäädännön mukaisesti koskee, voivat:

a) ryhtyä oikeudellisiin toimiin tällaisen mainonnan suhteen;

tai

b) saattaa tällaisen mainonnan sellaisen hallintoviranomaisen käsiteltäväksi, jolla on toimivalta joko ratkaista valitukset tai panna vireille asianmukainen oikeudenkäynti asiassa.

Kunkin jäsenvaltion on ratkaistava, kumpi näistä mahdollisuuksista on käytettävissä ja onko tuomioistuimilla tai hallintoviranomaisilla oikeus vaatia, että valituksen käsittelyssä on turvauduttava muihin olemassa oleviin keinoihin, joihin luetaan myös 5 artiklassa tarkoitettujen menettelyt, ennen asian ottamista ratkaistavaksi.

Kunkin jäsenvaltion on ratkaistava:

a) voidaanko nämä oikeuskeinot ottaa käyttöön erikseen tai yhdessä useita samalla talouden alalla toimivia elinkeinonharjoittajia vastaan;

ja

b) voidaanko nämä oikeuskeinot ottaa käyttöön käytäntösääntöjen ylläpitäjää vastaan silloin, kun asianomaisissa käytäntösääntöissä edistetään oikeudellisten vaatimusten noudattamista jättämistä.”

5) Korvataan 7 artiklan 1 kohta seuraavasti:

”1. Tällä direktiivillä ei estetä jäsenvaltioita pitämästä voimassa tai antamasta säännöksiä laajemmasta elinkeinonharjoittajien ja kilpailijoiden suojasta harhaanjohtavan mainonnan osalta.”

(*) EUVL L 149, 11.6.2005, s. 22.”

15 artikla

Direktiivien 97/7/EY ja 2002/65/EY muuttaminen

- 1) Korvataan direktiivin 97/7/EY 9 artikla seuraavasti:

”9 artikla

Toimitus, jota ei ole tilattu

Koska sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla 11 päivänä toukokuuta 2005 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2005/29/EY (*) kielletään toimitukset, joita ei ole tilattu, jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet vapauttaakseen kuluttajan vastasuorituksesta sellaisesta toimituksesta, jota ei ole tilattu; vastaamatta jättäminen ei tällöin merkitse tarjouksen hyväksymistä.

(*) EUVL L 149, 11.6.2005, s. 22.”

- 2) Korvataan direktiivin 2002/65/EY 9 artikla seuraavasti:

”9 artikla

Koska sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla 11 päivänä toukokuuta 2005 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2005/29/EY (*) kielletään toimitukset, joita ei ole tilattu, ja rajoittamatta jäsenvaltioiden säännöksiä etäsopimusten hiljaisesta uusimisesta, jos tällaisissa säännöissä sallitaan hiljainen uusiminen, jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet vapauttaakseen kuluttajan veloitteista sellaisen toimituksen osalta, jota ei ole tilattu; vastaamatta jättäminen ei tällöin merkitse tarjouksen hyväksymistä.

(*) EUVL L 149, 11.6.2005, s. 22.”

16 artikla

Direktiivin 98/27/EY ja asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttaminen

- 1) Korvataan direktiivin 98/27/EY liitteessä oleva 1 kohta seuraavasti:

”1. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/29/EY, annettu 11 päivänä toukokuuta 2005, sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla (EUVL L 149, 11.6.2005, s. 22).”

- 2) Lisätään kuluttajansuojalainsäädännön täytäntöönpanosta vastaavien kansallisten viranomaisten yhteistyöstä (”asetus kuluttajansuojaa koskevasta yhteistyöstä”) 27 päivänä loka-kuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/2004 (1) liitteeseen kohta seuraavasti:

”16. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/29/EY, annettu 11 päivänä toukokuuta 2005, sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla (EUVL L 149/0 11.6.2005, s. 22).”

17 artikla

Tiedottaminen

Jäsenvaltioiden on toteutettava aiheelliset toimenpiteet, jotta kuluttajat saavat tietoja niistä säännöksistä, joilla tämä direktiivi on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä, ja kannustettava tarvittaessa elinkeinonharjoittajia ja käytäntösääntöjen ylläpitäjiä antamaan kuluttajille tietoa käytäntösäännöistään.

18 artikla

Tarkistaminen

1. Komissio toimittaa viimeistään 12 päivänä kesäkuuta 2011 Euroopan parlamentille ja neuvostolle kattavan kertomuksen tämän direktiivin ja erityisesti sen 3 artiklan 9 kohdan ja 4 artiklan ja liitteen I soveltamisesta, mahdollisuuksista yhdenmukaistaa ja yksinkertaistaa edelleen kuluttajansuojaan liittyvää yhteisön lainsäädäntöä sekä 3 artiklan 5 kohdan huomioon ottaen toimenpiteistä, jotka on toteutettava yhteisön tasolla kuluttajansuojan riittävän tason ylläpitämiseksi. Kertomukseen on liitettävä tarvittaessa ehdotus tämän direktiivin tai muun asiaankuuluvan yhteisön lainsäädännön tarkistamiseksi.

2. Euroopan parlamentti ja neuvosto pyrkivät ryhtymään perustamissopimuksen mukaisesti toimiin kahden vuoden kuluessa siitä, kun komissio on esittänyt 1 kohdassa tarkoitetun ehdotuksen.

19 artikla

Direktiivin saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään 12 päivänä kesäkuuta 2007. Niiden on ilmoitettava tästä ja myöhemmistä muutoksista komissiolle viipymättä.

(1) EUVL L 364, 9.12.2004, s. 1.

Niiden on alettava soveltaa näitä säännöksiä viimeistään 12 päivänä joulukuuta 2007. Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

20 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

21 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Strasbourgissa 11 päivänä toukokuuta 2005.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

J. P. BORRELL FONTELLES

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

N. SCHMIT

LIITE I

**KAUPALLISET MENETTELYT, JOITA PIDETÄÄN KAIKISSA OLOSUHTEISSA
SOPIMATTOMINA**

Harhaanjohtavat kaupalliset menettelyt

- 1) Elinkeinonharjoittajan peräton väite, että hän on allekirjoittanut käytännesäännöt.
- 2) Luotettavuus- tai laatumerkinnän tai vastaavan esittäminen ilman tarvittavaa lupaa.
- 3) Elinkeinonharjoittajan peräton väite, että julkinen tai muu taho on hyväksynyt käytännesäännöt.
- 4) Elinkeinonharjoittajan peräton väite, että julkinen tai yksityinen elin on hyväksynyt tai sallinut elinkeinonharjoittajan toiminnan (tämän kaupalliset menettelyt mukaan lukien) tai tuotteen tai antanut tälle/sille luvan taikka tällaisen väitteen esittäminen ilman, että noudatetaan hyväksymiseen, sallimiseen tai luvan antamiseen liittyviä ehtoja.
- 5) Kehotus ostaa tuotteita tiettyyn hintaan ilmoittamatta, että elinkeinonharjoittajalla on kohtuullisia perusteita uskoa, ettei hän kykene toimittamaan tai järjestämään toista elinkeinonharjoittajaa toimittamaan näitä tai vastaavia tuotteita kyseiseen hintaan sellaisen ajan ja sellaisia määriä, jotka ovat kohtuullisia, tuote, sen myynnin edistämiseksi toteutettujen toimien laajuus ja tarjottu hinta huomioon ottaen (täkymainonta — bait advertising).
- 6) Kehotus ostaa tuotteita tiettyyn hintaan ja sitten:
 - a) kieltäytyminen näyttämästä mainostettua tuotetta kuluttajille,

tai
 - b) kieltäytyminen ottamasta tilauksia tuotteesta tai toimittamasta sitä kohtuujassa,

tai
 - c) viallisen kappaleen näyttäminen tuotteestatarkoituksena edistää toisen tuotteen myyntiä (täkymyynti — bait and switch).
- 7) Peräton ilmoitus, että tuote on saatavilla vain hyvin rajoitetun ajan tai että se on saatavilla tietyillä ehdoilla vain hyvin rajoitetun ajan, jotta kuluttajat tekisivät päätöksen välittömästi eikä heille jäisi riittävää tilaisuutta tai riittävästi aikaa tehdä perusteltu valinta.
- 8) Sitoutuminen tarjoamaan myynninjälkeisiä palveluita kuluttajille, joihin elinkeinonharjoittaja on ollut yhteydessä myyntiä edeltäneessä viestinnässä kielellä, joka ei ole sen jäsenvaltion virallinen kieli, jossa elinkeinonharjoittaja sijaitsee, ja tällaisen palvelun tarjoaminen jälkeinpäin ainoastaan jollain muulla kielellä, ilman että tästä ilmoitetaan selvästi kuluttajalle ennen tämän sitoutumista liiketoimeen.
- 9) Peräton ilmoitus tai sellaisen perättömän vaikutelman luominen, että tuotetta voidaan myydä laillisesti.

- 10) Kuluttajille lainsäädännössä annettujen oikeuksien esittäminen eräänä elinkeinonharjoittajan tarjouksen ominaisena piirteenä.
- 11) Tiedotusvälineiden toimituksellisen sisällön käyttäminen tuotteen myynnin edistämiseen siten, että elinkeinonharjoittaja on maksanut myynninedistämisen mutta ei ilmoita sitä selvästi sisällössä tai kuluttajalle selkeästi tunnistettavoin kuvin tai äänin (puffi). Tämä ei vaikuta direktiivin 89/552/ETY (¹) säännösten soveltamiseen.
- 12) Sisällöllisesti perättömän väitteen esittäminen sellaisen riskin luonteesta ja laajuudesta, joka kohdistuu kuluttajan henkilökohtaiseen tai hänen perheensä turvallisuuteen, jollei hän osta tuotetta.
- 13) Tietyn valmistajan tuotetta muistuttavan tuotteen myynnin edistäminen harhaanjohtamalla kuluttajaa tarkoituksellisesti uskomaan, että se on kyseisen valmistajan tekemä, vaikka tämä ei pidä paikkaansa.
- 14) Pyramidimyyntijärjestelmän luominen, käyttäminen tai edistäminen; järjestelmässä kuluttajan tekemän suorituksen vastineena on mahdollisuus saada korvausta etupäässä muiden kuluttajien värväämisestä järjestelmään eikä tuotteiden myynnistä tai kulutuksesta.
- 15) Perätön väite, jonka mukaan elinkeinonharjoittaja aikoo lopettaa kaupankäynnin tai muuttaa pois tiloista.
- 16) Väite, että tuotteet voivat helpottaa rahapeleissä voittamista.
- 17) Perätön väite, että tuotteella voidaan parantaa sairauksia, toimintahäiriöitä tai epämuodostumia.
- 18) Sellaisten sisällöllisesti virheellisten tietojen levittäminen, jotka koskevat markkinatilannetta tai mahdollisuutta löytää tuote ja joiden tarkoituksena on saada kuluttaja hankkimaan tuote huonommilla edellytyksillä kuin normaali markkinatilanne mahdollistaa.
- 19) Kaupallisessa menettelyssä esitetty väite kilpailusta tai palkinnosta, ilman että ilmoitettu tai kohtuullinen vastaava palkinto annetaan.
- 20) Tuotteen luonnehtiminen ilmaisulla ”ilmainen”, ”maksuton” tai vastaavalla ilmaisulla, jos kuluttajan on maksettava muita kuluja kuin kaupalliseen menettelyyn vastaamisesta ja tuotteen noutamisesta tai maksullisesta toimittamisesta aiheutuvat väistämättömät kulut.
- 21) Laskun tai vastaavan maksua koskevan asiakirjan sisällyttäminen markkinointiaineistoon siten, että kuluttajalle annetaan perätön vaikutelma, että hän on jo tilannut markkinoidun tuotteen.
- 22) Perättömän väitteen esittäminen tai perättömän vaikutelman luominen siitä, että elinkeinonharjoittaja ei toimi tarkoituksessa, joka liittyy hänen elinkeino- tai ammattitoimintaansa, tai esiintyminen vilpillisesti kuluttajana.
- 23) Perättömän vaikutelman luominen siitä, että tuotteeseen liittyvät myyntitynneiset palvelut ovat saatavilla muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa tuote myydään.

(¹) Neuvoston direktiivi 89/552/ETY, annettu 3 päivänä lokakuuta 1989, televisiotoimintaa koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (EYVL L 298, 17.10.1989, s. 23), direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 97/36/EY (EYVL L 202, 30.7.1997, s. 60).

Aggressiiviset kaupalliset menettelyt

- 24) Sellaisen vaikutelman luominen, että kuluttaja ei voi poistua, ennen kuin sopimus on tehty.
- 25) Henkilökohtaiset käynnit kuluttajan kotona ja kuluttajan esittämien poistumis- tai palaamattajättämiskehotusten huomiotta jättäminen lukuun ottamatta perusteltavissa olevia tilanteita, jotka liittyvät sopimusvelvoitteen täyttämiseen kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
- 26) Sinnikkäät ja ei-toivotut myyntiyhteydenotot puhelimitse, faksitse, sähköpostitse tai muuta etävälinettä käyttäen lukuun ottamatta perusteltavissa olevia tilanteita, jotka liittyvät sopimusvelvoitteen täyttämiseen kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Tällä ei rajoiteta direktiivin 97/7/EY 10 artiklan ja direktiivien 95/46/EY ⁽¹⁾ ja 2002/58/EY soveltamista.
- 27) Vaatimus, että kuluttajan, joka haluaa tehdä korvaushakemuksen vakuutuksen perusteella, on esitettävä asiakirjoja, joita ei kohtuudella voida pitää korvaushakemuksen hyväksyttävyyden kannalta olennaisina, tai järjestelmällinen vastaimmatta jättäminen asiaan liittyvään kirjeenvaihtoon, jotta kuluttaja jättäisi käyttämättä hänelle sopimuksen perusteella kuuluvia oikeuksia.
- 28) Mainoksiin sisällytetty lapsiin kohdistuva suora kehoitus ostaa tai suostutella heidän vanhempiaan tai muita aikuisia ostamaan mainostettuja tuotteita lapsille. Tällä säännöksellä ei rajoiteta televisiotoiminnasta annetun direktiivin 89/552/ETY 16 artiklan säännösten soveltamista.
- 29) Maksun vaatiminen heti tai myöhemmin elinkeinonharjoittajan toimittamista tuotteista, joita kuluttaja ei ole tilannut, tai tällaisten tuotteiden palautuksen tai säilyttämisen vaatiminen, paitsi jos tuote on direktiivin 97/7/EY 7 artiklan 3 kohdan mukaisesti toimitettu korvaava tuote (toimitus, jota ei ole tilattu).
- 30) Kuluttajalle annettu selvä ilmoitus, että jollei tämä osta tuotetta tai palvelua, elinkeinonharjoittajan työpaikka tai toimeentulo on vaarassa.
- 31) Sellaisen perättömän vaikutelman luominen, että kuluttaja on jo voittanut, voittaa tai tietyllä tavalla toimiessaan voittaa palkinnon tai muun edun, vaikka tosiasiasa:
- mitään palkintoa tai etua ei ole,
 - tai
 - palkinnon tai muun edun saaminen edellyttää kuluttajalta rahasuoritusta tai kustannuksia vaativaa toimenpidettä.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 95/46/EY, annettu 24 päivänä lokakuuta 1995, yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta (EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31), direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1882/2003 (EUVL L 284, 31.10.2003, s. 1).

LIITE II

YHTEISÖN SÄÄDÖKSET, JOISSA VAHVISTETAAN MAINONTAA JA
KAUPALLISTA VIESTINTÄÄ KOSKEVAT SÄÄNNÖT

Direktiivin 97/7/EY 4 ja 5 artikla

Matkapaketeista, pakettilomista ja pakettikiertomatkoista 13 päivänä kesäkuuta 1990 annetun neuvoston direktiivin 90/314/ETY ⁽¹⁾ 3 artikla

Ostajien suojaamisesta kiinteistöjen osa-aikaisen käyttöoikeuden ostosopimuksen tiettyihin osiin nähden 26 päivänä loka-kuuta 1994 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 94/47/EY ⁽²⁾ 3 artiklan 3 kohta

Kuluttajansuojasta kuluttajille tarjottavien tuotteiden hintojen ilmoittamisessa 16 päivänä helmikuuta 1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/6/EY ⁽³⁾ 3 artiklan 4 kohta

Ihmisille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisön säännöistä 6 päivänä marraskuuta 2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/83/EY ⁽⁴⁾ 86–100 artikla

Tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista 8 päivänä kesäkuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/31/EY ⁽⁵⁾ 5 ja 6 artikla (direktiivi sähköisestä kaupankäynnistä)

Kulutusluottoja koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä annetun neuvoston direktiivin 87/102/ETY muuttamisesta 16 päivänä helmikuuta 1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/7/EY ⁽⁶⁾ 1 d artikla

Direktiivin 2002/65/EY 3 ja 4 artikla

Siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun neuvoston direktiivin 85/611/ETY muuttamisesta rahastoyhtiöiden ja yksinkertaistettujen tarjousesitteiden sääntelemiseksi 21 päivänä tammikuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/107/EY ⁽⁷⁾ 1 artiklan 9 kohta

Vakuutusedustuksesta 9 päivänä joulukuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/92/EY ⁽⁸⁾ 12 ja 13 artikla

Henkivakuutuksesta 5 päivänä marraskuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/83/EY ⁽⁹⁾ 36 artikla

⁽¹⁾ EYVL L 158, 23.6.1990, s. 59.

⁽²⁾ EYVL L 280, 29.10.1994, s. 83.

⁽³⁾ EYVL L 80, 18.3.1998, s. 27.

⁽⁴⁾ EYVL L 311, 28.11.2001, s. 67, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 2004/27/EY (EUVL L 136, 30.4.2004, s. 34).

⁽⁵⁾ EYVL L 178, 17.7.2000, s. 1.

⁽⁶⁾ EYVL L 101, 1.4.1998, s. 17.

⁽⁷⁾ EYVL L 41, 13.2.2002, s. 20.

⁽⁸⁾ EYVL L 9, 15.1.2003, s. 3.

⁽⁹⁾ EYVL L 345, 19.12.2002, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston direktiivillä 2004/66/EY (EUVL L 168, 1.5.2004, s. 35).

Rahoitusvälineiden markkinoista 21 päivänä huhtikuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY ⁽¹⁾ 19 artikla

Muuta ensivakuutusta kuin henkivakuutusta koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 18 päivänä kesäkuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/49/ETY ⁽²⁾ (kolmas vahinkovakuutusdirektiivi) 31 ja 43 artikla

Arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi ottamisen yhteydessä julkistettavasta esitteestä 4 päivänä marraskuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY ⁽³⁾ 5, 7 ja 8 artikla

⁽¹⁾ EUVL L 145, 30.4.2004, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 228, 11.8.1992, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2002/87/EY (EUVL L 35, 11.2.2003, s. 1).

⁽³⁾ EUVL L 345, 31.12.2003, s. 64.